

REC'D OCT 5 1983

V I E N Y B Ė

1886 • 97TH ANNIVERSARY YEAR • 1983

97 M. 14 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1983 M. RUGSĖJO [SEPTEMBER] 15 D.

Telephone
(212) 277-7257

50 CENTŲ

Vlado Bacevičiaus suprojektuotas atvirukas Jubilejinei stovyklai

JUBILIEJINĖ SKAUTŲ STOVYKLA V. Zalatorius

Šiomet į skautų Jubilejinę stovyklą nuo liepos 31-osios iki rugpjūčio 14 buvo suvažiavę daugiau kaip 700 lietuvių jaunimo į Klevyną prie Auroros miestelio, 35 mylios į šiaurę nuo Toronto, Ont., Kanadoje.

Daugiausia stovykloje buvo skautų iš JAV ir Kanados, bet dalyvavo atstovų ir iš Australijos, Didžiosios Britanijos ir net Brazilijos.

Didžiojo laužo ir parado dieną, šeštadienį, rugpjūčio 6 d., dar suvažiavo pora šimtų torontiečių svečių, o taip pat Kanados ukrainių ir latvių skautai-delegatai. Stovyklai sveikinimus atsiuntė JAV prezidentas R. Reagan, Kanados ministras pirmininkas P. Trudeau ir Kanados generalgubernatorius E. Shrajer.

Stovyklautojai buvo išsimėtę stovyklomis po didžiulį mišką, "Woodland Trails Camp", kuris yra kanadiečių skautų žinioje. Jie gyveno palapinėse, išskyrus vadovus, bet valgė modernioje valgykloje, prausėsi po gerais, nors negausiais

dušais ir maudėsi nauju telaičiame 25 metrų (!) baseine. Vadovai gyveno kambarėliuose po 2 ir 3 pagrindiniuose stovyklos pastatuose.

Stovyklai, pavadintai "Aušros" vardu, vadovavo vyriausias stovyklos viršininkas S. Miknaitis. Atskiroms stovykloms vadovavo: seserijos — D. Eidukienė, brolijos — V. Vidugiris, akademinio skautų sąjūdžio — D. Petreikytė ir bendrijos — P. Molis. Laužų koordinatorė buvo A. Biškevičienė.

Ejo laikraštėlis **Spinduliai**, kurio redaktorė B. Kidolienė. Clevelandietis fotoreporteris V. Bacevičius stovyklai išrūpino pašto teises bei proginį šampą ir ėjo pašto viršininko pareigas.

Sekmadienį, rugpjūčio 7 d., buvo surengtas 100 m. **Aušros** ir 60 m. **Skautų aidų** žurnalo minėjimas, į kurį atsilankė ir Lietuvos generalinis Konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinas su žmona.

Nukelta į 5 psl.

V. Adamkus į T. Sąjungą ir Lietuvą

Valdas Adamkus, JAV Gamtos Apsaugos Vid. Amerikos srities administratorius, vadovauja JAV Gamtos Apsaugos delegacijai, kuri daugiau negu mėnesį laiko lankysis Tarybų Sąjungoje. Iš Amerikos jis išvyko rugsėjo 8 d., o grįš spalio 12 dieną.

Grupė lankysis Maskvoje. Kijeve ir kitur. Ten bus oficialaus pobūdžio susitikimų su T. Sąjungos panašios įstaigos žmonėmis.

Baigiantis išvykai, V. Adamkus lankysis Lietuvoje. Vilniuje numatyta jo paskaitos universitete gamtos apsaugos klausimais.

Jam jau 1972 metais yra tekę būti pirmosios JAV gamtos apsaugos delegacijoje atstovu ir Maskvoje posėdžiauti 5 savaites. Pačioje Lietuvoje yra viešėjęs 1973, 1974 ir 1977 metais.

Jis plačiai domėjosi ir domisi Lietuva, seka jos literatūrą bei periodinę spaudą. V. Adamkaus palankių atsiliepimų apie lietuvių

Valdas Adamkus

pastangas gamtos apsaugos srityje paskelbė Gimtajame Krašte ir knygoje "Ta pati ir visai kita".

Reikia manyti, jog šį kartą V. Adamkus parsiveš naujos patirties ir išpūdžių apie jo specialybės darbus Lietuvoje.

ALT metinis 43-iasis suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tarybos 43-iasis suvažiavimas šaukiamas 1983 m. spalio 22 d., šeštadienį, Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 South Kedzie Avenue, Chicago, Illinois. Registracija 8:30 val. ryto. Suvažiavimo pradžia 9 val. ryto. Bendri pietūs 1-2 val. p. p.

Tą pačią dieną 7:30 val. vakare, toje pat salėje įvyks banketas, kuriame suvažiavimo atstovai ir svečiai pagerbs ilgametį ALT veikėją Povilą P. Dargį. Bilietus užsisakyti iš anksto, kreipiantis į ALT centrą, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629, tel. (312) 778-6900. Bilieto kaina-auka \$15.00 asmeniui.

Suvažiavimo išvakarėse, penktadienį, spalio 21 d., 7:30 v. v. ALT namuose bus suvažiavimo atstovų ir svečių priėmimas.

Į suvažiavimą kviečiami ne tik ALT atstovai, bet ir svečiai: organizacijos ir pavieniai veikėjai.

Inž. A. Venskų, VLIKo atstovas prie Europos parlamento, praneša apie rugsėjo 12-16 vykusią Europos parlamento sesiją. Jos metu A. Venskų tarėsi su Europos parlamento viceprezidentu dr. E. A. Klepsch, parlamentarais: dr. Otto von Habsburg, Rudolf Wedekind, Alan Tyrrell ir kitais, Pabaltijos valstybes liečiančiais klausimais.

Lietuvių Teisėms Ginti Fondas

Lietuvių Teisėms Ginti Fondo valdyba rugsėjo 13 d. posėdyje, Chicagoje, pirmininkaujant dr. Jonui A. Račkauskui, aptarė bėgamuosius reikalus ir iš surinktų aukų dar paskyrė vienam asmeniui (Rytinėse valstijose) \$1,143 jo gyvenimo reikalams.

Be to, tam pačiam tikslui anksčiau buvo paskirta trims asmenims, pagal jų pateiktus prašymus.

Pastaruoju laiku dar gauta aukų iš St. Petersburg, FL \$2,485.00 ir iš Cape Cod, Mass. \$855.00.

LTG Fondas už gautas aukas yra visiems dėkingas. Tikimasi, kad visuomenė šią akciją ir toliau remtės išlėšomis ir kitais galimais būdais.

Aukas siųsti: Lietuvių Teisėms

Ginti Fondas, 5620 South Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

LTG Fondo Valdyba

NEGAVO LEIDIMO IŠVYKTI

Kaip praneša Europos Lietuvos Stockholme, įvyko VII baltietišku studijų konferencija, kurion buvo pakviesti ir Baltijos mokslininkai. Iš Lietuvos ketino atvažiuoti istorikas Juozas Jurginis, prof. Leonas Mulevičius ir dailėtyrininkė Ingrida Korsakaitė, bet paskutiniu momentu sovietų valdžia jiems neleido išvažiuoti. Latviai ir estai buvo.

Konferencijoje buvo perskaityta iš viso 50 mokslinių pranešimų iš kalbos literatūros, istorijos, visuomeninių mokslų ir muzikologijos sričių.

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian newspaper in the world.
Established in 1886 by J. J. Paukstys.
Publication number (USPS-659180).

Vienybė is published twice a month by Valerie Tysliava and son Joseph N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybė, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Managing and Layout editor: Valerie Tysliava; Assistant: Edmund Vaičiulis; Composition: Ann Waivada; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava.

Contributing editors and writers: Dr. Algirdas Budreckis, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Jonas Kiznis, Juozas Kreivėnas, Salomėja Narkeliūnaitė, Edvardas Šulaitis, Vytautas Zalatorius.

Naujam veiklos sezonui prasidedant

Baigiasi rugsėjo mėnuo. Lietuviškoje veikloje ženklina naujo — rudens sezono pradžia. Nors pagal kalendorių ruduo turi atžingsniuoti tik rugsėjo antroje pusėje, tačiau praktikoje lietuviškoji veikla atbunda rugsėjo pirmosiomis dienomis.

Rugsėjo 3-4 dienomis Toronte jau įvyko išeivijos lietuvių lituanistų suvažiavimas, kurį surengė Lituanistikos Institutas. Tėviškės Žiburių savaitraštis šiuos žmones pavadino lietuviškųjų lobių puoselėtojais. Rugpjūčio 25 d. laidoje ten rašoma:

"Lietuvių tautos sąrangoje išskirtiną vietą užima lituanistai — lietuviškųjų lobių kūrėjai bei puoselėtojai, kurių dėka tauta įgyja savitą veidą ir tampa žėrinčia dalele tautų mozaikoje. Tai lietuvių kalbos, literatūros, tautosakos, istorijos, geografijos, muzikos, dailės, minties puoselėtojai. Jų pastangomis sukurti bei sukrauti dvasiniai lobiai tampa visos tautos vertybėmis, kuriomis maitinasi kiekvienas tautietis. Vieno rašytojo sukurtas veikalas tampa visos tautos lobiu. Jis negali uždaryti jo banke ir tik vienas juo naudotis. Dvasinis lobsis yra tokia vertybė, kuri savaime sklinda aplinkon, veržiasi į kitus. Tikrai pinigais gali būti uždarytas banke ir padarytas prieinamu vien jo savininkui. Kitaip yra dvasiniame-kultūriname gyvenime. Čia vieno autorius sukurtas lobsis sklaidžiamas kuo plačiausiai. Panašiai kaip mažytė saulė, kuri pačia savo prigimtimi veržiasi spinduliuoti. Tokių saulėčių lietuvių tautoje turime jau gana daug. Jos pradėjo spinduliuoti su Kristijonu Donelaičiu, bet ypač sustiprėjo "Aušros" laikais ir iki mūsų laikų pakilo gana augštai. Mums belieka gaivintis tų saulėčių spinduliais. Ir tai ne tam, kad galėtume papuošti savo gyvenimą. Ne, turime gaivintis, kad išliktume lietuviais. Tai esminis dvasinis maistas, be kurio tauta ne tikta alksta, bet ilginiui ir miršta."

Atrodo suvažiavimas buvo darbštus ir visokeriopai naudingas. Tokių suvažiavimų išeiviams gal būt labiau reikia negu įvairiomis politinėmis spalvomis nudažytų susibūrimų."

☆ ☆ ☆

Neseniai vasariinių stovyklų formomis įvyko ir du kiti gana svarbūs sulėkimai. Tai lietuvių mokytojų, dirbančių lituanistinėse mokyklose, stovykla ir Lituanistikos kursai.

Šiedu renginiai vyksta kiekvienais metais. Jų reikšmė didelė. Išeivijos sąlygose mokytojai yra viena nedėkingiausių profesijų. Dauguma jų negali dirbti amerikiečių mokyklose, nes neturi čia reikalingo profesinio pasiruošimo. Tačiau savaitgaliais, kuomet kiti gali patogiai ilsėtis ar tvarkyti savo buitinius reikalus, lietuviai mokytojai atiduoda duklę lietuvių jaunimui šviesti.

Lietuviškasis švietimas išeivijoje nėra pakankamas. Keista, kad pasiaukojančių mokytojų (jų jau yra ir iš išeivijoje mokyklas baigusiuoju jaunuolių tarpo) dar turima nemaža, tačiau pradeda pritrūkti... mokinių. Jau dabar reikia lietuvių jaunimą verbuoti ir prašyti, kad jis šeštadieniais ateitų lietuvių kalbos bei lituanistinių dalykų pasimokyti.

Šioj srity reikalai jau gan prastoki, ir jie vis praeityje. Reikia ieškoti greitai veikiančio recepto. Jeigu nebus rasta jo, po 5-10 metų iš viso galime neturėti lituanistinių mokyklų, nes nebus mokinių, aišku.

Lituanistiniams kursams mokinių netrūksta, nes jie yra mažos apimties ir daugiau skirti lituanistikoje labiau prasitrynusiems jaunuoliams. Atrodo, kad jie tam tikros naudos duoda, nors, kaip ir kitos stovyklos, šis susibūrimas labiau vertintinas, kaip socialinio bendravimo, o ne rimto mokymo institucija.

☆ ☆ ☆

Sie kursai, atrodo, buvo įsteigti kaip atsakymas į Vilniaus universitete rengiamus lituanistikos kursus. Nors, žinoma, jų palyginti negalima. Vilniaus kursai tęsdavosi 6 savaites, o šie — tik dvi. Ten dėstytojais buvo žymiausias Lietuvos lituanistai, o čia — tik norintieji šioje srityje reikštingi O svarbiausia — kad Vilniuje jaunimas turėdavo Lietuvos žemę po savo kojomis...

Gaila, kad Vilniaus kursai nutrūko. Ir keista, jog dalis tų, kurie anuos kursus keikė, dabar jau gailisi, jog jie jau neberengiami. Paprastai — labiausiai pasigendama to, ko netenkame.

☆ ☆ ☆

Buvome užsiminę apie išeivių lituanistines mokyklas. Apie jas rašome ar rašėme ne tik mes: jų problemas ir svarbumą iškelia ir kita spauda.

Štai **Darbininkas** (rugpjūčio 26 d.) vedamajame rašo:

"Su rugsėjo pradžia prasideda ir darbas lietuviškose mokyklose.

LIETUVIŲ SPAUDOS KLAUSIMAIS

[Mūsų bendradarbis
Vokietijoje]

Amerikos lietuvių spauda per paskutinius 10 metų sumažėjo dviem leidiniais. Boston, Mass. stotojo eiti savaitraštis **Keleivis** ir New Yorke žurnalas **Šviesa**.

Susilpnėjo ir kiti leidiniai. Jau nebeturime nė vieno lietuviško dienraščio. **Naujienos** ir **Drągas** leidžiami tik 5 kartus savaitėje. Nebeturime nė laikraščių, išeinančių du kartus savaitėje. Kai kurie buvę savaitraščiai pasirodo kas dvi savaitės ar rečiau. Tokia pat padėtis ir su kitais rečiau pasirodančiais leidiniais.

Visi lietuviški periodiniai leidiniai pergyvena laikotarpį, kurį galime laikyti išeivijos sąlygomis normaliu. Miršta ši žmonių karta, kurie su laikraščiais buvo susirišę, kuriems šie leidiniai bent pradžioje buvo vienintelė susižinojimo priemonė išeivijoje.

Išaugo nauja karta, kuriems lietuviški laikraščiai nėra būtini. Jie tėvų skaitomus laikraščius pavytavo gal tol, kol tėvai dar buvo gyvi. Dabar tikriausia šių laikraščių redakcijos vis dar gauna kartais ir tokio turinio laiškus: "Mamė ar papė mirė. Nesiuskite Jūsų popieriaus. Lithuaniskai nemoku skaityti."

• • •

Kodėl dar liko tiek daug laikraščių skirtingais pavadinimais, galima suprasti iš to, kad Amerikos lietuviai moka taupyti pinigus. Praretindami laikraščio leidimą, jie prisitaiko prie sąlygų ir tokiu būdu sutaupo pinigų.

Be to, daugumą laikraščių redaguoja jau pensininkai redaktoriai. Iš jų negalima reikalauti, kad laikraštis būtų visiems įdomus.

Daugeliui laikraščių leidėjų nesvarbu, kiek jie turi prenumeratorių. Jie yra kai kurių organizacijų, partijų, draudimo istaigų ar šiaip sau pasiturinčių piliečių "organai". Leidinių išlaidas parūpina sąjūdziai, tai redaktoriui lieka viena

pareiga, kad jis nenukryptų nuo leidėjų nurodytos "linijos". Taigi tiems leidėjams visai nesvarbu, ar skaitytojai laikraštyje gaus pilną išeivijos ir Lietuvos vaizdą.

Yra vienas bei kitas laikraštis, kuris atlieka spaudos funkcijas plačiau ir reiškiasi, kaip objektyvios informacijos sklaidėjas. Bet jų žinios, yra gana nuspalvintos, nes redaktoriai turi laikytis nurodymų. Todėl negalima tuose leidiniuose viskuo pasitikėti, nebent mirties skelbimais. Bet ir tai, redaktinėje laikraščio dalyje, jie jau nušviečia apie mirusį savaimingai.

Gal vienintelis lietuvių laikraštis, kuris mėgina informuoti lietuvius iš visur ir visaip, tai **Vienybė** Amerikoje. Bet laikraštis leidžiamas per retai ir nereguliariai. Be to finansinis laikraščio užnugaris nėra per stipriausias. Tai ženklina faktas, kad jo geriausias bendradarbis nesunkiai pavilioja kiti leidiniai, kurie finansiškai yra stipresni.

Jeigu **Vienybė**, atšventusi savo 100 metų sukaktį, sustos eiti, tai lietuviai išeivijoje ir tėvynėje liks be laikraščio pilnąją to žodžio prasme, jie turės pasitenkinti tik voskais "organais".

Romas Šileris

REDAGUOS EUROPOS LIETUVIŲ

Juozas Mašanauskas iš Australijos nuvyko į Londoną ir nuo rugpjūčio mėnesio pradžios perėmė Europos Lietuvio savaitraščio redagavimą.

J. Mašanauskas gerai pažįstamas Anglijos lietuviams, nes jis iš tremtinių stovyklų Vokietijoje pirmiausiai buvo nuvažiavęs į D. Britaniją ir apsigyvenęs Coventry mieste. Jis buvo plačiai išjungęs į vietos lietuvių veikla — darbavosi Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos — DBLS Coventry skyriaus valdyboje, vadovavo chorui, lietuvių komandoje žaidė krepšinį, platinė spaudą ir kt. 1951 m. jis išvyko į Australiją, apsigyveno Melbourne ir ten dirbo statybininko darbu.

Nelaikykime tai paprasta rutina, darbu, kuris savaime judės ir bus padarytas. Esame rašę ir kalbėję, kad lietuviškose mokyklose mokinių skaičius mažėja. Tėvai pavargsta, išsisemia. Užsispiria ir jaunieji. O vis dėlto — lietuviška mokykla turi gyvuoti, jaunimas turi ją lankyti. Tai yra visų lietuvių šventa ir būtina pareiga. Neatimkime iš vaikų galimybės išmokyti tėvų kalbą, arba bent tiek pramokti, kad galėtų paskaityti lietuviškus laikraščius, kartais laišką parašyti į Lietuvą.

Atrodo, kad jau pribrendo pats vėliausias laikas perkoreguoti lituanistikos mokyklų programas — atsakyti visokių gausių ir sausų istorijos dalykų, o susikoncentruoti ties šių dienų realybe — privalumais ir galimybėmis. O gal reikėtų pagalvoti apie dvejopas mokyklas — tokias, kuriose būtų dėstoma pilna programa, ir tokias su lietuvių kalbos ir dainavimo—muzikos dėstymo".

☆ ☆ ☆

Su lituanistiniais dalykais yra susijusi ir Lituanistikos Katedra, kurią planuojama įsteigti (nuo sekančių metų rudens) Illinois universitete Chicagoje. Apie šią Katedrą daug buvo rašoma ir kalbama. Vasarą Chicagoje kalbėta ir įvykusiame PLB seime. Čia tokios Katedros steigimui buvo pritarta, nežiūrint, kad šis reikalas pareikalautų daug pinigų. O tų pinigų dar vis trūksta, ir lėšos teberenkamos.

Neatrodė, kad ši Katedra mūsų jaunimą apsaugos nuo nutautėjimo. Ji, tačiau, suteiks galimybę vienam mokslininkui atsidėti lituanistikos darbui. Žinoma, gerai ir tas, kuomet šiam reikalui politiškai orientuoti mūsų veiksniai nerodo dėmesio.

Tačiau vistiek reikia ir reikės ieškoti kelių ir būdų, kaip mūsų jaunimą sudominti lituanistika nuo pačios kūdikystės, kaip jį atvesti į lituanistikos mokyklas. Priešingu atveju, jeigu mes visą dėmesį nukreipsime tik į Lituanistikos Katedrą universitete, pradėsime pastatą statyti ne nuo pamatų, bet nuo stogo.

Edvardas Šulaitis

Vienybė, 1983 m. rugsėjo 15 d.

KRITIŠKOS PASTABOS SPAUDOJE APIE "PASAULINES" ŽAIDYNES

Jau nemaža prirašėme apie Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes, tačiau kritiškų pasisakymų vengėme. Jų nedaug būta ir kitoje mūsų spaudoje. Čia norisi pacituoti Australijos lietuvių sportininkų vadovo A. Laukaičio kelis pasisakymus, tilpusius Dirvoje. Liepos 21 d. numeryje jis taip rašo:

"Kalbant apie pačias varžybas ir II-ą Pasaulio Lietuvių Sporto šventę, galima būtų rasti labai daug kritikos, visame varžybų ir šventės pravedime, atidarymo parade, kuris buvo savo dalyvių ir žiūrovų skaičiumi gal net ir prasčiau, už paprastą eilinį Australijos lietuvių sporto švenčių atidarymą. Ir net nenorėtusi tikėti, kad kai kurie klubai, svarbiausiai iš pačios Chicagos, turintieji po 100 ir daugiau aktyvių narių, galėjo paskutiniu momentu surasti tik vieną kitą jaunuolį, kuris neštų jų klubo pavadinimo lentą. Tikrai gėda, kad sportininkai ir jų vadovai nejaucia pareigos ir atsakomumo dalyvauti atidarymo iškilnėse. Ir kaip man buvo pavydu, kai Dainų šventės atidarymo parade mačiau ir stebėjau tuos šimtus dainininkų ir šokėjų iškilmingai žygiuojančių paskui savo vadovus ir savo choro pavadinimus. Tai buvo paradas ir šventės atidarymas pilna to žodžio prasme, bet jeigu sporto vadovai ir patys sportininkai nejaucia noro ir pareigos turėti iškilmingą šventės atidarymą, tai ar iš vis verta skelbtis, kad tai yra Pasaulio Lietuvių Sporto Šventė. O apie pačius žiūrovus, tai ir nekalbėsiu. Iš ketvirčio milijono Chicagos lietuvių atvyko vos nepilnas tūkstantis."

Aš manau, jog jo pastabos vietoje ir gana tikslios. Nors ir neviskas išsakyta. O gal kai kas ir nevisai tiksliai. Mums atrodė, jog žaidynių atidaryme žiūrovų būta daugiau negu tūkstantis. Bent tiek jų būta pradžioje, o vėliau po vieną, kitą jie išgaravo, kadangi chigiečiai tai ne australiečiai: jie prie 100 laipsnių karščio nepripatatinti. Čia bėda buvo ta, jog rengimo komitetas pagailėjo 3 tūkstantinių,

kad atidarymui būtų galima samdytis vėsinamą ir erdvią Pavillion salę, esančią tik 5 minučių atstume (ten kur buvo Dainų Šventė). Taigi buvo visiškai rengėjų nesiskaitymas su sportininkais: Jiems pagailėta tik trijų tūkstantinių, tuo tarpu operai sukišta net 100 tūkstančių! Ir tas viskas, aišku, daroma deklamuojuojant paramą, dėmesį, talką ir t. t. . . jaunimui. Geresnės ironijos nereikia!!!

Būtų labai stiprių spragų žaidynių pravedime. Teko labiau stebėti krepšinį. Čia labai trūko tautos teisėjų staliukų. Dažnai tas pats asmuo rašė taškus, o taip pat vartė rungtynių pasekmę ženklinančius lakštus. Tos pasekmės daugiausiai neatitiko rezultatams rungtynių lauose. Tuo buvo klaidinami ne tik žiūrovai, bet ir žaidėjai, kuriems tas kartais kainavo pralaimėjimą.

Dar ir dabar lieka misterija, kodėl vyrai tinklininkai nežaidė rungtynes jiems nustatytu laiku (kiekvienas turi savo versijas), kodėl nebuvo krepšinio rungtynių 3-4 vietoms (jeigu vyrai tinklininkai "marinavo" laiką, tai kodėl nepaklūsta krepšinio vadovo siūlymui rungtynes žaisti kitoje salėje?).

Panašių minčių ar klausimų daug. Tačiau apie tai gal vėliau pakalbėsime. E. Šulaitis

NEREMTI TERORISTINIŲ ORGANIZACIJŲ

Amerikos Lietuvių Tarybos įgaliotinis Omahoje Jonas Smailys kreipėsi į savo senatorių E. Zorinskį, skatindamas imtis pastangų, kad būtų sulaukyta JAV parama toms organizacijoms, kurios remia teroristinius sąjūdžius.

Senatorius parodė tam rūpestingą prielankumą ir J. Smailiui atsiuntė nuorašą Valstybės departamento laiško, kur departamento pareigūnas P. A. Moore, atsiliepdamas į sen. Zorinskio pastangas, aiškina, kad departamentas pritaria sulaukymui paramos teroristiniams sąjūdžiams.

žodžiai išėivijos ir tautos akyse iššaukia krikščioniško džiaugsmo ašaras, matant, kad iškilusis tapytojas per jo kūrinį dažų ir savojo prakaito sluoksnį nebejaucia Gimtajame Krašte karvių melžėjų ir kiaulių šėrėjų muzikiško prakaito tvaiko. . . Ir, kaip aukštos moralės krikščionis, jis pajėgia mylėti ir jį "pažeminantį" priešą. . .

Beje, kalbant apie "pažeminimą", noriu dar pridėti, kad Naujienos, kadaise buvusios laisvamanių įtakoje, dažnai mėgdavo "pažeminti" sielovadininkų šeiminkes, bet ši kartą jos "pažemino" paties sielovadininko krikščioniškosios meilės širdį, — tos pat dienos pirmajame puslapyje duodamas jam paustyti Amerikos fermerių "bedieviško" prakaito, pakvėpinto rusų laivuosna byrančių grūdų dulkėmis, lyg miro ir kodylos smilkalais. . .

Anda Žemaitis

KAS NORI SUNAIKINTI AMERIKĄ?

ADV. CHARLES P. KAL

Pirmasis pasaulinis karas buvo išprovokuotas Vokietijos kareivio-kai prieš 69-erius metus Serbijoje buvo nužudytas Austro-Vengrijos sosto įpėdinis. Vokietija tai įvykdė dėl ekonominių priežasčių. Kai karas išiliepsnojo, pasaulio didžiosios valstybės pasidalino į dvi priešingas karines stovyklas. Kovojant visai bereikalingai kovojo iš viso 1,575,135,000 žmonių. Iš Entantės pusės buvo užmuštų bei sužeistų — 15,836,109; o Vokietijos — 11,788,000. Apskaičiuota kad Entantei tos žudynės kainavo — \$172,000,000,000; o Vokietijos sąjungininkams — \$17,000,000,000. Iš viso I pasauliniam karui išleista — \$249,000,000,000!

To laiko Europos tautų vadai į I pasaulinį karą įtraukė Ameriką, teigdami, kad tas karas būsis "paskutinis"; W. Wilsonas pasakė, "iš patrankų bus padarytos žagrės, o vilkai ir avys be baimės ir be ginklų sugyvens vienoje kaimynėje; žodžiai karas ir žmogžudystės pasiliks tik istorinėse knygose".

Tiems karo vadams tada buvo lengva suminkštinti žmonių jausmus ir širdis, kadangi jie buvo užtikrinti kad "tai paskutinis pasaulinis karas".

Nors tėvų ir motinų jausmai ir ašaros dar nenudžiūvo nuo skruostų, bet dabar jau vėl žygiuojame į trečiąjį ir, jau gal tikrai, paskutinį pasaulinį karą. . .

Iš patrankų negaminame žagrų, bet mūsų vadai jau gamina atomines bombas ir įvairių rūšių raketą pasauliui sunaikinti. "Vilkai ir avys" — nesugyvena, bet vienas kitą tebežudo.

Kuo mes begalime pasitikėti? Didžiausia eksplozija gali įvykti tarpe komunistinio bloko ir demokratinių kraštų. Pažymėtina, kad

net viso pasaulio religiniai vadai labai susirūpino, kad pasaulio sunaikinimas atomo ginklais, neįvyktų žinodami, kad visa žmonija ir visų gyvybės tuo atveju bus sunaikintos.

Turėdami išdėstytuosius faktus mintyje, privalėtume priversti viso pasaulio tautų vadus susėsti prie vieno didelio stalo ir skubiai padėti apsvarstyti ir nustoti vaidinti kasdieninę pavojingą provokacinę politiką, kad nebūtų pervėlu!

Amerikos prezidentas, Sovietų, Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Kinijos ir kitų tautų vadai (bet ne jų "gizeliai") turėtų susitarti, kad pasaulinė katastrofa neįvyktų. Nė vienas kitas neturi teisės "paspausti pražūties mygtuko", tik prezidentas. Sustiprinti žmonijos moralę ir dvasinį kankinimą pasaulio taikai išlaikyti — reikia tuojuo veikti dabar, kad nepavėluotume!

VOKIETIS APIE KAUNĄ IR JAME VELNIUS

Frankfurter Allgemeine Zeitung (VII.28) išspausdino ilgą straipsnį "Kauno tūkstantis velnių". Straipsnio autorius Leo Wieland, laikraščio Maskvos korespondentas, aprašo įspūdžius iš Kauno, paliesdamas ir kelionių varžymo klausimą Lietuvoje. Straipsnis iliustruotas Lietuvos žemėlapiu ir Kauno rotušės bei Laisvės alėjos fotografijomis.

Keliautojas pastebi skirtumą tarp plentų Rusijoje ir asfaltuotų kelių Lietuvoje. Gerai atsiliepa apie autostradą Vilnius-Kaunas-Klaipėda. Aprūpinimas maistu taip pat Lietuvoje žymiai geresnis negu kaimyninėje Baltarusijoje ir Rusijos federacijoje. Apžvelgia Lietuvos istoriją ir jos "išlaisvinimą" pasirašius Hitlerio-Stalino paktą.

Straipsnis baigiamas Kauno velnių muziejaus aprašymu.

MARTYNO LIUTERIO GIMIMO 50 METŲ SUKAKTIS

Toks yra istorinis likimas, kad dauguma vietovių, surištų su Protestantų Reformacijos pradininku, yra Rytų Vokietijoje, Vokiečių Demokratiškoje Respublikoje. Nuostabu, kad Vokiečių Demokratiškoji Respublika pagarbina mini Martyno Liuterio gimimo 500 metų sukaktį. Komunistų režimas išleidžia daug piligrimų aplankyti istorines vietas, surištąs su jo gyvenimu.

Martynas Liuteris gimęs 1483 m. Eislebene. Jo tėvas buvo kalnakasys. Jaunas Liuteris mokėsi Mansfelde, Eisenache ir Erfurto universitete. Po to jis įstojo vienuoliu į Augustiniečių vienuolyną. Vėliau jis tapo profesorium Witenbergo universitete. Witenberge prie pilies bažnyčios durų 1517 m. jis prikėlė pagarsėjusias "95 tezes", dėl kurių jis susikirto su Roma. Po audiencijos pas imperatorių Karolį I jis rado prieglobstį Wartburgo senojoje pilyje, kur jis išvertė Bibliją į vokiečių kalbą. Liuteris mirė 1546 m. Eislebene.

Vokiečių ir skandinavų protestantai Liuterį laiko pranašu, narsiu Kristaus sekėju ir ištikimu Šventajam Raštui.

Kodėl komunistinis režimas, kuris atmeta Dievą tokį žmogų nori pagerbti? Juk, šie 1983 m. taipgi yra šimtmetis nuo Karolio Markso mirties. Rytų vokiečių šulas Erich Honecker yra pareiškęs, kad aukščiausi nuopelnai priklauso darbo klasės didvyriams, bet, kad objektyviai peržvelgus istoriją, randame, jog Martynas Liuteris buvo didelis žmogus, kuris, nepaisant ydų, vokiečių tautoje paliko neišdilomą žymę. Režimo kritikai atrėžia, kad komunistų valstybė tyčiomis bando sumaišyti reikalus ir atmesti religinį momentą nuo Liuterio jubilėjaus.

Kokie bebūtų motyvai Vokiečių Demokratiškoji Respublika iškėlė į padanges Protestantų pradininką, kaip "Vokiečių Demokratiškosios Respublikos didvyrį", kuris kovojo prieš savo laikų valdžią, kaip "liaudies žmogus". Tačiau, keldama Liuterio nuopelnus, valstybė buvo priversta atkreipti dėmesį į Biblijos pamokymus, į Kristų ir į žmogų, kuris statė pareigą Dievui aukščiau visų kitų ištikimybų. Juk Liuteris yra nedviprasmiškai atsakęs savo kritikams ir priešininkams: "Mano sąžinė yra Dievo žodžio vergė. Aš negaliu kitaip elgtis. Čia aš stoviu; Dieve man padėk! Amen."

Algirdas Budreckis

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

LIETUVAIČIŲ PRAKAITO TVAIKAS JAUDINA KANAUNINKĄ

Sielovados apžvalgininkas (A. Svl.) Naujienų rugpjūčio 3 d. laidoje krikščioniškos meilės šviesoje labai jautriai sielojasi dėl New Yorke gyvenančio iškiliojo dailininko Kazimiero Žoromskio "pažeminimo", lankantis jam Lietuvoje jo meno kūrinii parodos atidarymo proga, kur jį, "kaip pagarsėjusį tapytoją, okupanto tarnai pažemino, nes jį įtarpino į (Gimtojo Krašto) laikraštapaikį, kuriame liaupsinamos ir medaliais apdovanojamos karvių melžėjos ir kiaulių šėrėjos, kaip nusipelnusios liaudies 'didvyres'. Pažemino jį ne tik išėivijos, bet ir dėl Lietuvos laisvės kovojančios tautos akyse".

Pacituotieji jautrūs krikščioniškosios meilės kupini sielovadininko

Vienybė, 1983 m. rugsėjo 15 d.

TŪKSTANTINĖ MINIA DARIAUS-GIRĖNO SKRYDŽIO 50 METŲ SUKAKTIES MINĖJIME SOLDINE

Lenkijos lietuvių pastangomis surengtas Dariaus-Girėno skrydžio 50 metų sukakties minėjimas sutraukė į Pszczelniką (buv. Soldino mišką) tūkstantinę minią.

Szczecino apylinkės lenkų laikraščiu paskelbus apie planuojamas iškilmes, į minėjimą suvažiavo ne tik lietuviai, bet ir plačios apylinkės lenkai. Dalyvavo ir keli užsienio lietuviai, bet iš Lietuvos niekas nebuvo išleistas aplankyti įvykio vietas.

Miškelyje, netoli paminklo, buvo paruošta palapinių stovykla, kur iš toliau atvykę svečiai galėjo apsistoti ir pernaktoti.

Atvykstantiems geležinkeliu buvo parūpinti specialūs autobusai svečiams atvežti į mišką.

Iškilmės prie paminklo prasidėjo liepos 17 d. pamaldomis, kurias atnašavo du kunigai. Prelatas Alfonsas Jurkevičius, atvykęs iš Wrocławo, atnašavo mišias lietuviškai. Tas iki ašarų sujaudino daugelį lietuvių, kurie lietuviškų pamaldų negirdėjo nuo tų laikų, kai paliko Lietuvą. Prie koplytstulpio, kuris buvo dabar pašventintas, buvo perskaityta nauja malda, giedamos lietuviškos giesmės. Su prel. A. Jurkevičium kocelebravo mišias kun. Br. Kuculis.

Suvažiavusius pasveikino lenkų ir lietuvių kalba Lietuvos visuomeninės kultūros draugijos Szégeno ratelio pirmininkas Jonas Žaliapienis. Jis padėkojo prisidėjusiems prie iškilmių suruošimo, ypatingai vietos valdžios organams, kaip Mišlibožo miesto viršininkas J. Vinerčikas, girininkas P. Niwinski, Mišlibožo kultūros namų vedėja A. Pienkova, o taip pat Gožovo vaivadijai. Be to J. Žaliapienis trumpai paaiškino šio suvažiavimo tikslą: pagerbti Lietuvos didvyrius, prieš 50 metų perskridusius Atlantą ir tragiškai šiame miškelyje žuvusius.

Oficialioji iškilmių dalyje kalbėjo valdžios atstovai, kurie apdovanojo aukso medaliais pasidarbavusius

prie paminklo apsaugos. Medalius gavo trys lietuviai: Antanas Suraučius, Jurgis Žemaitaitis ir Julius Sanvaitis. LVKD Centro valdybos sekretorius Algirdas Nevulis, dėkodamas valdžios atstovams už pagalbą, apdovanojo juos Dariaus-Girėno ženkleliais ir lietuviškais apdovanojimais.

Tarp daugelio sveikinimų, kurie gauti raštu, buvo vienas atsiųstas iš Vilniaus. Tai architekto Vytauto Žemkalnio-Landsbergio "žodis" visiems, perskaitytas per garsiakalbį.

Kaip žinome, arch. Vyt. Žemkalnis-Landsbergis dar nepriklausomybės laikais suprojektavo Dariaus-Girėno paminklą, prie kurio dabar, po 50 metų, vyko didvyrių pagerbimo iškilmes.

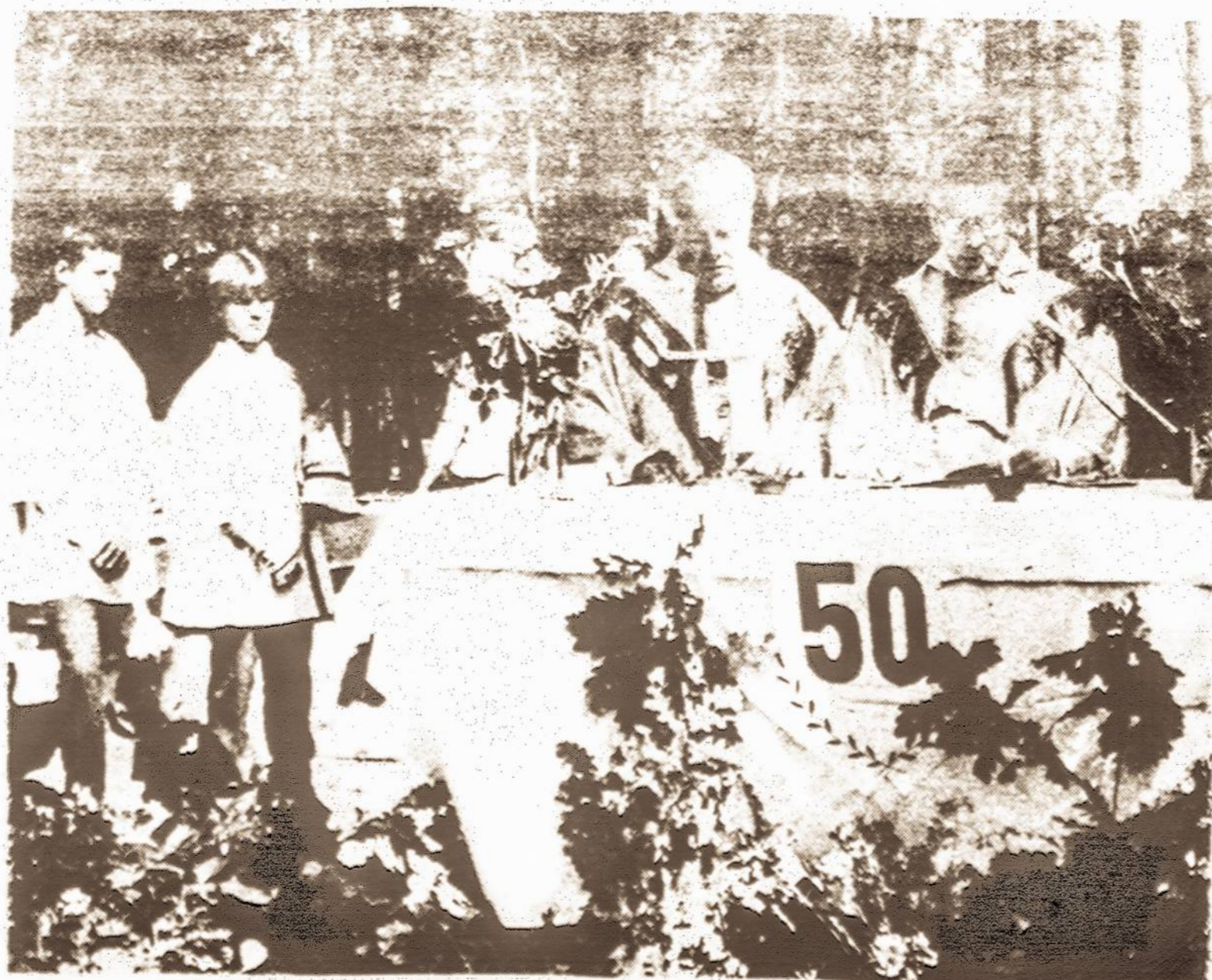
Padėjus prie paminklo vainikus ir gėles, čia koncertavo atvykęs iš Punsko lietuvių tautinių šokių ir dainų ansamblis "Suduva" ir kapela "Klumpė". Tas pasirodymas sužavėjo ne tik lietuvius, bet ir lenkus. Ansamblis be to turėjo dar pasirodyti lenkų visuomenei Choroščevo kultūros namuose, Gožovo amfiteatre ir Myslibožo kultūros namuose.

Po koncerto kiek toliau miške buvo suruošta lietuviams pietų vakarienė, kur tautiečiai valgė, gėrė ir dainavo iki vėlyvos nakties. Dainų galėjo pasiklausyti net toli Pszczelnike gyvenantieji ir lenkai...

Kaip matyti iš svečių knygos, į iškilmes buvo atvykę užsienio lietuviai: J. Bruožis iš Australijos, Genovaitė Bulotienė iš JAV, Nemira Euck, Edmundas Kazmaris, Juozas Kviečis, iš Kanados Nėlė Astnarienė.

Per iškilmes Pszczelnike buvo parduodami Dariaus-Girėno ženkleliai, kurių buvo pagaminta 500. Jų pritrūko, todėl kas negavo siūlė po 500 zlotų už ženklelį, bet jų negalėjo gauti. Daug ženklelių išsiusta aukotojams į užsienį.

D.B.—E.L.

Dariaus ir Girėno skrydžio metų sukakties minėjimas Soldine. Iškilmingas mišias atnašauja kan. A. Jurkevičius [dešinėje] ir kun. Br. Kuculis.

Algirdas Žemaitis, Jungtinių Tautų pareigūnas ekonominėje srityje.

Algirdas-Jonas-Aleksis Žemaitis 1983 m. rugpjūčio mėn. oficialiai pristatytas Sudano demokratinės respublikos viceprezidentui Joseph Lago kaip Jungtinių Tautų Maisto ir Žemės Ūkio Organizacijos (FAO) atstovas Pietiniam Sudanui bei visam kraštui vice-atstovas. Teritorija Sudanas yra didžiausia Afrikos valstybė; pasaulyje devinta.

Nuo 1968 m. A. Žemaitis buvo JT organizacijos centre Romoje tarptautinis pareigūnas. Vėliau buvo atsakingas už žemės ūkio ir maisto gamybos ugdymą šešiuose Artimųjų Rytų kraštuose.

Chicagietis lietuvis atlikęs JAV karinę tarnybą Korėjoje, studijavo politinius mokslus ir ekonomiką Bonnoje, Vokietijoje bei Oxforde, Anglijoje, kur baigė bakalauro ir magistro laipsnius. Dirbo Chicagoje, vėliau Washingtono valstybės departamente.

Cleveland, Ohio A. Žemaitis vedęs Vandą-Jadvygą Kybartaitę, turi du sūnus ir tris dukteris.

Pietiniame Sudane trūksta tinkamų mokyklų, tad šeima laikinai persikėlė į Chicago ir, treju metų paskyrimo laikotarpiui pasibaigus, grįš į Romą.

IS MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLOS

Liepos 10 d. 99 stovyklautojai susibūrė į Dainavą dar savitai lietuviškoji dvasija pastovėjusi.

Vadovybė sudarė komendantė Rasa Soliūnaitė, vyriausiasis berniukų vadovas — Edmundas Saliklis (pravedė pokalbį apie mūsų reikšmę istorijoje), berniukų vadovai —

Aras Žlioba (pravedė pokalbį apie dabartinius įvykius, liečiančius lietuvius), Edis Šulaitis (sportas, tautiniai šokiai, administraciniai-reikalai), Darius Polikaitis (dainavimas ir chorelis), Paulius Gudelis (gamtos būrelis).

Vyriausioji mergaičių vadovė — Raminta Pemkutė (laikraščelio redaktorė), mergaičių vadovės — Daiva Baršketytė (tautiniai šokiai), Daina Kamantaitė-Čyvienė (sportas, pokalbis apie penkis principus, vakarinių programų koordinatorė), Rūta Končiūtė (menas) ir Gaja Pemkutė (gamtos būrelis), ūkvedys — Saulius Soliūnas, šeiminingė—R. Norkienė ir kt.

Berno universitetas pagerbė dr. Gerutį

Birželio 15 d. sukako 50 metų, kaip A. Gerutis baigė teisių daktaro laipsniu Šveicarijos sostinės Berno universiteto teisių fakultetą.

Sukakties proga dr. A. Gerutį priėmė universiteto rektorius prof. dr. J. Geiss ir teisių-tautos ūkio fakulteto dekanas prof. dr. G. Arz. Per užsimezgusį pasikalbėjimą mūsų tautietis, tarp kita, atkreipė abiejų šveicarų mokslininkų dėmesį į tai, kad daugelis Vakarų demokratiškos valstybių nepripažįsta sovietinės okupacijos Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse. Tų valstybių tarpe yra ir Šveicarija.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba Chicagoje išrinko dr. A. Gerutį Sąjungos garbės nariu.

Savo rašte A. Geručiu valdyba rašo, kad jis pagerbtas "už ypatingus nuopelnus lietuviškajai spaudai bei lietuvių tautai ir Lietuvai".

Šveicarijaj mirė Stepas Garbačiauskas

Rugpjūčio 2 d. Zueriche Šveicarijose mirė Stepas Garbačiauskas; palaidotas rugpjūčio 9 d. Enzenbuehr kapinėse Rehalp.

Velionės buvo gimęs 1900 m. balandžio 17 d.

Lietuvos nepriklausomybės pirmaisiais metais S. Garbačiauskas dirbo Susisiekimo ir Krašto apsaugos ministerijose, buvo sporto organizatorius, įsteigęs LFLS-Lietuvos Fizinio Lavinimosi Sąjungą, parašė vadovėlių Futbolas.

1930 m. buvo Lietuvos garbės Generalinio Konsulato Šveicarijose sekretorium, 1936 m. pakeltas vicekonsulu ir tose pareigose išbuvo iki 1946m., kai konsulato veikla buvo sustabdyta.

Vėliau dirbo Užsienio reikalų ministerijoje.

Po karo jis ėjo BALFO atstovo Šveicarijose pareigas. BALFO veikla Šveicarijose sustabdžius S. Garbačiauskas visą laiką gyveno Zueriche lietuvių visuomeniniame gyvenime mažai dalyvavęs, nes pradžioje nesuveikė. Pažymėtina, kad Šveicarijose jis išgyveno daugiau 50 metų. Tai ilgiausiai tame krašte gyvenęs lietuvis.

Liko žmona, sūnus ir duktė.

Newcastle universitetas, Australijoje pagerbdamas neseniai mirusį dr. Algirdą Ivinskį už jo nuopelnus psichologijos srityje, įsteigė jo vardo stipendijų fondą. Velionis universitete dirbo 18 metų, paskelbė daug mokslinių darbų, liečiančių tyrimus teorinėje ir klinikinėje psichologijoje. Metinė stipendija bus skiriama IV kurso studentei ar studentui, geriausiai baigusiesiems III kursą. Fondui telkiamos lėšos, gautas Australijos Psichologų Draugijos pažadas nuolatiniam metiniam įnašui. Lėšas telkia ir informacijas teikia Newcastle universiteto filosofijos fakultete prof. V. Doniela.

Vienybė, 1983 m. rugšėjo 15 d.

JUBILIEJINĖ SKAUTŲ STOVYKLA

Atkelta iš 1 psl.

Paskaitą apie Aušrą skaitė Tėviškės žiburių redaktorius P. Gaida, o apie Skautų aidą — skautininkas Senkevičius.

Cia neapsieita ir be lietuviškos politikos. Naujasis JAV Lietuvių bendruomenės pirmininkas dr. J. Butkus stovyklautojus pasveikino ir pakartojo savo troškimą, kad organizacijos artimiau bendradarbiautų su Bendruomene. Jis pasiūlydė, jog su skautų brolija pirmieji kontaktai jau užmegzti ir kvietė seseriją padaryti tą patį. Vienok čia jam tuoj pat atkirto vyriausiasis skautininkas Miknaitis, paaiškindamas, jog tokie kontaktai, jei jie iš viso įmanomi, turi eiti per centrinę tarybą. Brolija ir seserija čia niekuo dėtos, anot Miknaitio, o be to, visa jų energija sunaudojama jaunimo auklėjimui.

Po minėjimo Butkus ir Miknaitis dar kurį laiką privačiai aiškinosi.

Stovyklautojai bendrai buvo patenkinti tik šiek tiek skundėsi maistu — "per daug vištienos". Stovyklos pradžioje juos kankino lietus, bet oras vėliau pasitaisė.

Jubiliejinės stovyklos rengiamos kas dešimt metų. Į jas suvažiuoja visi pasaulio lietuviai skautai. Tarp jubiliejinų vyksta Tautinės stovyklos, taip pat kas dešimt metų ir taip pat sutraukiančios visą lietuvišką skautišką jaunimą. Taigi sekanti didžioji stovykla — tautinė 1988 m.

Liepos pradžioje Kanados Albertos provincijoje vyko pasaulinė skautų "jamboree", kurioje dalyvavo vyriausias skautininkas Molis.

Sesės skautės jubiliejinėje "Aušros" skautų stovykloje, Aurora, Ont., Kanadoje. Vl. Bacevičiaus nuotr.

Stovyklos virš. v.s.s. Miknaitis sveikina pakeltuosius ir skautininkų laipsnius, jubiliejinėje "Aušros" stovykloje, Aurora, Ont., Kanadoje. Vl. Bacevičiaus nuotr.

Jubiliejinę Aušros skautų stovyklą aplankė daug svečių, jų tarpe ir Lietuvos gen. konsulas Toronte dr. J. Žmuidzinas su žmona. Iš k. į d.: ps. V. Juodžėšytė, v.s. Pr. Pakalniškis, S. Bagdomienė. Vl. Bacevičiaus nuotr.

Stovyklos parade žygiuoja "Palangos" vietininkija iš New Jersey.

Vienybė, 1983 m. rugšėjo 15 d.

JAUNIMO KONGRESO PABAIGTUVĖS

Penktojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso uždarymas įvyko Montrealyje. Liepos 21 d. kongreso dalyviai ir svečiai, atvykę iš Ottawos, registravosi Mount Royal viešbutyje.

Vakare vyko šokiai McGill University Student Union Ballroom salėje.

Kitą dieną dviem autobusais buvo apžiūrimas miestas:

Vakare buvo suruoštas uždarymo pokylis naujame, Le Palais des Congres de Montreal.

Dalyvavo apie 300 asmenų: pusė iš Montrealio, kita — svečiai.

Prie garbės stalo susėdo dalyvaujančių kraštų jaunimo sąjungos pirmininkai arba jų atstovai, Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų vyr. komiteto pirm. dr. A. Razma, naujai išrinktos PLB valdybos narė M. Lenkauskienė, naujasis PLJS pirm. G. Grušas, buvęs PLJS pirm. G. Aukštuolis, KLB Montrealio apyl. pirm. V. Piečaitis ir dain. V. Rakauskaitė iš Anglijos.

PLJK uždarymo komisijos pirm. R. Lukoševičiūtė pristatė savo komisijos narius: Juliją Adamonytę, I. Lukoševičiūtę, R. Piečaitienę, L. Piečaitį ir L. Staškevičių. Jaunimą sveikino dr. A. Razma, M. Lenkauskienė, G. Grušas ir G. Aukštuolis.

Paskaitą apie lietuviško jaunimo pareigas skaitė A. Stepanienė.

Sekmadienį Mišios buvo laikomos

Marijos, Pasaulio Karalienės katedroje. Mišias koncelebravo lietuvių jėzuitų provincijolas kun. A. Saulaitis, SJ, Šv. Kazimiero par. Montrealy kleb. kun. S. Sileika, SDB, kun. S. Kulbis, SJ, iš Montrealio Aušros Vartų par., kun. Markus iš Chicagos ir du klierikai — E. Putrimas iš Toronto ir P. Mališka iš Montrealio.

Pamaldų metu giedojo jungtinis Montrealio choras, sudarytas iš Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų bei Pavasario mergaičių chorų. Porą giesmių giedojo sol. G. Čapkauskienė. Expo teatre vyko V-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso uždarymo programa. Akademiniai daliai vadovavo R. Lukoševičiūtė.

Perskaityta Quebeco imigracijos ministro G. Godin sveikinimas, V. Piečaitis svečiams palinkėjo išsivežti geriausius išpūdžius.

Kongreso pirm. V. Abariūtė gražiai atsisveikino. A. Žygas paskaitoj kalbėjo apie kongreso nutarimus, ir kaip prie jų prieita.

Koncertinėj daly dainuotos V. Rakauskaitės estradinės dainos, kurių žodžiai ir melodijos sukurti dabartinėje Lietuvoje.

Mimikas P. Rajeckas iš New Yorko atliko kelis numerius.

Pabaigoje pasirodė Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras" su savo muzikos, šokio, dainos ir žodžio pyne.

LIETUVIAI CHICAGOJE

Vaižganto 50 metų mirties minėjimą ruošia Chicagos neolituantai ir tautininkai spalio 9 d., Lietuvių Tautiniuose namuose.

Paskaitą skaitys bostoniškis humoristas, rašytojas ir poetas Antanas Gustaitis, meninę dalį atliks dainuojančios žemaitės — Varanackienė, Stravinskienė ir Underienė, raštų ištraukas skaitys jaunimas.

Minėjimą ruošia Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyba, pirmininkaujama Audronės Karalienės ir ALT S-gos Chicagos skyriaus valdyba, vadovaujama dr. Leono Kriaučeliūno.

Arkiv. Linus Zanini, nuncijus ir Vatikano veiklos komisijos viceprezidentas, taip pat prel. Ladas Tulaba, šv. Kazimiero kolegijos rektorius, liepos 14 d. atskrido į Chicago atidaryti Vatikano meno parodos Chicagos Meno institute. Jie apsisistojo Marijonų vienuolyne. Abu svečiai Chicagoje išbuvo porą savaitių.

Prel. Tulaba yra Vatikano meno parodų Amerikoje komisijos narys. Paroda atvežta iš New Yorko ir oficialiai atidaryta liepos 23 ir tęsis iki spalio 16 d.

Lietuvių Opera ateinančiais metais ketina išstatyti Gounod operą "Faustą". Premjera bus balandžio 28-29 dienomis. Renginiui Lietuvos Vyčių 14-tos kuopos, Cicero, ir Lietuvių Muzikos ir kultūros draugijos pastangomis gauta Sterling Morton aukšt. mokyklos salė. Lietuvių Muzikos ir kultūros draugijai pirmininkauja Jean Vance.

LIETUVIŲ VASARVIETĖ LAKE VILLA, ILL.

Jau 5 metai kai chicagietė Anelė Kojak tvarko vasarvietę Lake Villa miestelyje prie pat nedidelio West Miltmore ežerėlio. Norint rasti smagų poilsį, čia kaip tik yra tinkama vieta, ypačingai kad Chicagos ir apylinkių gyventojams galima greit ją pasiekti tik per maždaug valandą su viršum (priklausomai nuo gyvenamosios vietos).

Iš Chicagos čia važiuojama 94-ju keliu link Milwauke. Tad išvažiuojama į 132 kelią, kuris dar žinomas kaip Grand Ave. (West). Tas kelias yra tuoj pat pravažiavus plačiai žinoma Great America pasilinksminimų (karnavalų) vietoje. Tuomet pavažiavus 132 keliu iki Linden Shopping Plaza, reikia pasukti į kairę ir važiuoti pro Venetian Village ir ten jau ieškoti pastato su užrašu Angie's Corner, kuris yra vienas iš pagrindinių šios vasarvietės namų.

Pati savininkė yra pokario metais atvykusi iš Lenkijos Seinų krašto. 18 metų ji čia sunkiai dirbo ir tuomet perėjo į biznį, išgydama dvi tavernas. Prieš penkerius metus čia nusipirko minimą gana apleistą vasarvietę, kurią gerokai pertaisė, aptvarkė ir dabar ji daro visai gerą vaizdą, plačiai žmonių lankoma. Čia judėjimas vyksta ne tik vasarą, bet ir žiemą, kuomet į

Bronius Kviklys, buvęs Draugo redaktorius, Aušros ir draudžiamosios lietuvių spaudos rengėjas, liepos 19 d. išskrido į Vokietiją ir Europos Lietuvių studijų dienos Augsburgėje jis surengė draudžiamosios spaudos parodą, taip pat skaitė paskaitą.

Raimondas Rimkus paskirtas Metropolitan Sanitary District superintendente pareigoms. Jis yra gimęs Lietuvoje, baigęs Purdue ir Loyolos universitetus ir gavęs chemijos inžinieriaus magistro diplomą. Yra tarnavęs Amerikos kariuomenėje ir raketų bandymuose New Meksikoje.

Algirdas Gustaitis, iš Los Angeles, Cal., dalyvavo Lietuvių dienų renginiuose Chicagoje. Pabaigoje buvo pasilikęs tartis su spaustuvėmis dėl spausdinimo knygos "Tikroji Lietuva", kuri duos aiškinimus prie išleisto Lietuvos žemėlapiu.

Amerikos Lietuvių Tarybos 43-iasis metinis suvažiavimas įvyks spalio 22 Tautiniuose Namuose, Chicagoje, Suvažiavime bus renkama nauja ALTo valdyba.

Nina Kasniūnaitė, 11 metų, iš Michigan districto išrinkta ir mokyklą pasiūsta į Švedijoje vykusią stovyklą "Children International Seemer Village", kurioje dalyvavo to paties amžiaus 63 vaikai iš viso laisvojo pasaulio. Nina ir jos brolis Vytautas III-sis yra pirmaujantys mokiniai gabijų mokinių sąrašuose. Jų tėvas Vytautas yra lietuvių spaudos bendradarbis.

ją susirenka žiemos sporto mėgėjai.

Pati Anelė yra labai darbšti ir maloni moteris. Ji spėjo išauginti gražią šeimą: tris sūnus ir vieną dukrą. Trys jų jau vedę ar išteję ir augina savo šeimas.

Ji mielai laukia savo tautiečių — lietuvių, kuriems visada sumažina kainas. Ypačingai savaitgaliais pagamina skanius pietus, kurie pateikiami lauke, gražioje gamtinėje atmosferoje. [eš.]

Būrelis atostogautojų Angie's Corner vasarvietėje — Lake Villa, Il. Dešinėje pati savininkė Anelė Kojak, kilusi iš Seinų krašto. Šalia jos matomas Vienybės bendradarbis — E. Sulaitis.

Naujai išrinkta Amerikos lietuvių republikonų federacijos valdyba suvažiavime įvykusiame Chicagoje, II-rųjų Pasaulio Lietuvių Dienų metu. Iš kairės: Kazimieras Oksas — sekretorius, Juozas Sulaitis — išdėininkas, Anatolijus Milūnas — pirmininkas, Liucija Mazeikienė — I-oji vicep-kė, Jonas Urbonas — II-asis vicep-kas. Nuotraukoje trūksta: — Vytauto Jokūbaičio — III-čio vicep-ko. Jono Urbono nuotr.

Įdomi Broniaus Nainio kalba

Bronius Nainys, Pasaulio Lietuvių redaktorius ir PLB valdybos buvęs pirmininkas, pabėrė įdomių minčių LB Cicero apylinkės valdybos surengtame Tautos šventės minėjime rugsėjo 11 d. šv. Antano parapijos salėje.

Kalbėtojas aptarė skirtumus tarp tautos ir valstybės, kuriuos amerikiečiai ir kitur gyvenantys dažnai suplaka kartu. Jis nurodė plaukiko iš Lietuvos — Juozaičio atvejį, kuomet šis Montrealio olimpiadoje bronzos medalį laimėjęs lietuvis buvo pristatomas rusu, nes gyvena dabartinėje Tarybų Sąjungos teritorijoje.

Jis pažymėjo skirtumus tarp tėvynėje gyvenančių lietuvių, ypačingai jaunuolių, ir Amerikoje įsikūrusių. Kalbėtojas akcentavo, jog vieno Lietuvoje gyvenančio brolio vaikas kalba lietuviškai, o kito brolio Amerikoje — tik angliškai. Tačiau tai dar nereiškia, kad jie nebūtų lietuvių tautos nariais. "Esama ta pati lietuvių tauta nors ir gyventume skirtingose valstybėse ar sąlygose", — teigė Br. Nainys.

B. Nainys, kalbėjo vaizdžiai, dalykiškai ir aiškiai, be jokių filosofinių išraištų, davė įvairių tautos ir valstybės sąvokų aprėžimų, kurie nurodyti skirtingose enciklopedijose ar žodynuose.

Paskaitininkas akcentavo mintį, jog turi išsilaikyti tautos kamienas tėvynėje ir jos šakos išsivijoje, nežiūrind kokiose sąlygose begyventų.

Minėjimo meninėje dalyje pasirodė skambių dainų. Minėjimą praturtino poetė Julija Švabaitė-Gylienė, paskaičiusi savo sukurtų eilėraščių. Vieną iš skaitytų eilėraščių — "Gintaro saulei", poetė parašė lėktuve, grįždama iš Lietuvos.

Minėjimą pradėjo LB Cicero apylinkės pirmininkas J. Rimkus, o vadovavo jaunosios kartos atstovas V. Laniauskas. Prieš minėjimą šv. Antano parapijos bažnyčioje buvo mišios, kurias atliko ir pamokslą pasakė kun. Kęstutis Trimakas.

[eš.]

POETAS V. REIMERIS CHICAGOJE

Poetas Vacys Reimeris su žmona rugpjūčio mėnesio paskutinę savaitę praleido Chicagoje. Čia jis lankė savo draugus bei pažįstamus iš ankstesnės savo kelionės po šį kraštą. Iš Chicagos jis trumpam buvo išvykęs į netoliese esantį Racine, Wis. miestelį.

Prieš atvažiuodamas į Chicagoją jis viešėjo Kanadoje ir kituose Amerikos miestuose. Iš Chicagos jis žadėjo pasukti į Amerikos rytinę dalį ir pabūvoti New Yorke bei kitur.

PAVERGTŲ TAUTŲ DEMONSTRACIJA CHICAGOJE

Pavergtų tautų demonstracija miesto centre šiais metais vyko pačią karščiausią dieną, liepos 22. Į Daley Center aikštę vis dėlto susirinko gausus skaičius lietuvių. Lietuviai pasirodė stipriausiai ir su daugiausia vėliavų ir plakatų.

Meninėje dalyje pasirodė Rambynų tautinių šokių grupė. Kun. V. Mikolaitis sukalbėjo maldą.

Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklų Penktoji Madų paroda įvyks spalio 2 d., 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Bilietus įsigyti, skambinant telefonais: 476-1149 arba 832-6756. Taip pat, jų galima gauti šeštadieniais mokyklos raštinėje.

Vienybė, 1983 m. rugsėjo 15 d.

Lietuvių Gydytojų S-gos suvažiavimas

[Iš dr. Henriko Brazaičio reportažo]

Lietuvių Gydytojų D-gos keturioliktasis suvažiavimas įvyko rugsėjo 3-4 dienomis Westin viešbuty Chicagoj.

Pristatyti jaunieji gydytojai.

Amerikiečių statistika rodo, kad iš etninių grupių proporcingai aukštojo mokslo siekia lietuviai antroje vietoje po žydų.

Posėdį atidarė Illinois draugijos pirmininkas dr. M. Vygantas. Po vyskupo V. Brizgio invokacijos sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Kalbą pasakė S-gos pirmininkas dr. Jonas Valaitis. Sveikino gen. konsulė J. Daužvardienė, PLB vardu vicepirmininkė M. Lenkauskienė. Raštu sveikino Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkas dr. A. Butkus. Sekė dr. Mildos Budrienės paskaita "Lietuvių gydytojai aušrininkai". Išvardino ir apibūdino gydytojus, dalyvavusius "Aušros" redagavime ir jos leidime. Buvo paroda, kurią suorganizavo darbštus lietuvių spaudos rinkėjas dr. K. Pemkus. Darbo posėdy apsvarstyti einamieji reikalai, Centro valdybos ir skyrių pranešimai, pakeisti kai kurie įstatų punktai.

Centras Clevelande. Nariai visoje Amerikoje

Išrinkta nauja vadovybė, kurios centras dabar bus Cleveland, Ohio. Pirmininku išrinktas dr. Juozas Šonta, vicepirmininku dr. Juozas Skrinska, izdininku-sekretorium dr. Dainius Degėsys. Vicepirmininkai iš valstijų: dr. Jonas Daugirdas iš Illinois, dr. Vytautas Avizonis iš New Yorko, dr. Henrikas Brazaitis iš Ohio, dr. Antanas Pacevičius iš Kanados ir buv. pirmininkas dr. Jonas Valaitis. Direktoriai: dr. V. Pavilaniš iš Kanados, dr. Z. Brinkis iš Kalifornijos, dr. P. Sutkus iš Illinois, dr. A. Kisielius iš Ohio, dr. V. Majauskas iš Michigano dr. A. Rugienė iš Illinois, dr. R. Snipas iš New Yorko. Medicinos redaktorium dr. Stasys Šaulys. Revizijos komisija dr. E. Lenkauskas, dr. A. Paulius ir dr. M. Miškinienė. Garbės teismas: dr. M. Budrys, dr. J. Meškauskas ir dr. V. Tauras.

Dėkoja prez. Reagan

Naujasis pirmininkas paprašė atstovus kooptuoti du narius, dr. J. Daugirdą ir dr. A. Vanagūną, renginių reikalams. Buvo priimtos kelios rezoliucijos, kurias pristatė dr. G. Balukas. Nutarta laišku padėkoti prezidentui Reagan už jo tvirtus pasisakymus pavergtųjų tautų klausimais, ypač už iškėlimą Pabaltijo valstybių priespaudos ir nepripažinimą sovietų okupacijos.

Vakare sekė vakariėnė, kurios metu pagrindinę kalbą pasakė dr. Stasys Budrys supažindindamas dalyvius su korporacijos Fraternitas Lithuania istorija, kuris šiais metais mini 75-erių metų sukaktį. Meninę programą atliko solistė Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė ir solistas Bernardas Prapuolenis.

Sekmadienį po pamaldų prie žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės paminklo padėti vainikai. Pravedė Kazys Oželis. Kalbėjo S-gos pirmi-

ninkas dr. J. Valaitis ir Fraternitas Lithuania centro valdybos pirmininkas dr. V. Tauras.

Mokslinės paskaitos

Po priešpiečių dalyviai skubėjo į mokslines paskaitas. Dr. Augusta Šaulytė kalbėjo apie Hipertoniją. Paskaita pailiustruota skaidrėmis. Antras pranešimas buvo dr. Antano Razmos, junioro. Jo tema "Cofeinai, alkoholis ir kardiovaskuliniai susirgimai". Dr. Arvydas Vanagūnas pristatė atvejus, susijusius su mityba ir kardiovaskuliniais susirgimais. Pirmas — didžiulė diafragmatinė hernia su chronine obstruktyvia plaučių liga ir kooperatyvinė komplikacija po to sekantių permaitinimų, antra — svorio numetimas su 300 kolorijų proteinų dieta ir po to kardiovaskulinės komplikacijos.

Visi pranešimai buvo aukšto mokslinio lygio, tiktų bet kokiems universitetų simpoziumams.

PLG S-gos suvažiavimo metu buvo ir korporacijos Fraternitas Lithuania priešpiečiai Lietuvių Tautiniuose namuose. Priešpiečių metu buvo ir darbo posėdis. Padaryti keli įstatų pakeitimai. Išrinkta centrinė valdyba iš Clevelando fraternitiečių, į kurią įėjo dr. J. Skrinska, dr. V. Puškorius, dr. H. Brazaitis.

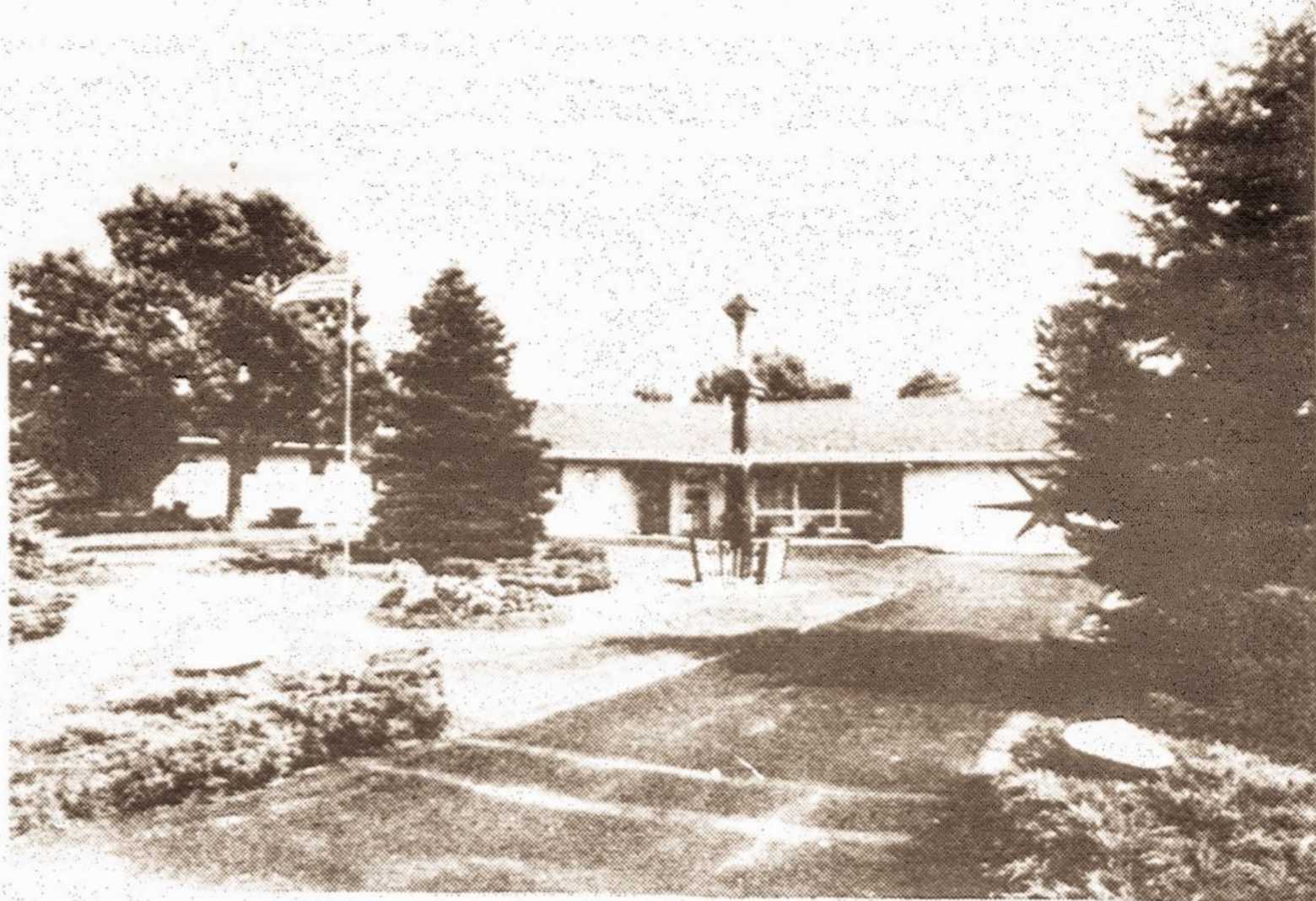
Vakare buvo korporacijos "Gaja" suvažiavimas, paminėjęs 55-ių metų įkūrimo sukaktį. Po Lietuvos himno ir pirmininko dr. K. Ambrozaičio kalbos buvo įdomi kun. Bagdonavičiaus paskaita. Sekė naujų narių pristatymas — medicinos ir odontologijos studentų ir jaunų baigusiu mediciną mokslus gydytojų. Išsirikiavo 12 asmenų, bet — (šeši negalėjo dalyvauti). Dr. Juozas Meškauskas išrinktas Gajos garbės pirmininku. Sugiedojus himną oficiali suvažiavimo dalis buvo baigta.

Vakariėnės metu kalbėjo dr. Ambrozaitis, dr. Majauskas ir dr. Kisielius.

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba paskyrė savo ryšininku prie Amerikos Lietuvių Tarybos dr. Henriką Brazaitį. Amerikos Lietuvių Taryba savo posėdy tokiu pat ryšininku išrinko prie Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos Teodorą Blinstrubą.

Saulius Kubilius, Vatikano radijo lietuvių skyriaus redakcijos narys, viešėjo Chicagoje. S. Kubilius atstovavo Italijai Jaunimo kongrese ir buvo V PLJK Atstovų suvažiavimo prezidiumo pirmininku. Pažymėtina, jog jis yra gimęs ir augęs Australijoje. Su juo per Margučio radiją Chicagoje ir Romo Kezio radijo New Yorke buvo perduotas platus pasikalbėjimas.

Dr. Jonas Reinys iš Vak. Vokietijos su žmona buvo atvykęs į Chicago aplankyti savo artimųjų, draugų ir pažįstamų. Jis yra buvęs chicagietis, bet medicinos mokslus baigęs Vokietijoje, dabar kaip gydytojas ten dirba ligoninėje.

Keraminų naujoji sodyba Rockford, Ill.

Buvę New Yorko — Long Island Commack miestelio gyventojai jau pusantrų metų gyvena Rockford, Ill., kuris yra apie 70 mylių atstumu nuo Chicago.

Jie čia įsikūrė labai gražioje vietoje, gana toli nuo miesto ir jų rezidencija yra gražesnė už turėtąją New Yorko pašonėje.

Kadangi jiedu yra darbštūs žmonės, tai namą susitvarkė pagal savo skonį, o taip pat ir visą sodybą ir daržą sumaniai pertvarkė, taip kad dabar ši sodyba traukia praeivio akį.

Ypatingai ji tapo praeinančių ar pravažiuojančiųjų dėmesio centre, kuomet Jonas Keraminas po daugiau negu metų darbo prie jos pastatė 20 pėdų aukščio koplytstulpį. Šis kūrinys susilaukė ir Rockfordo spaudos dėmesio ir štai — The Rockford Register Star laikraštyje liepos 21 d. patalpintas platesnis straipsnis apie Oną ir Joną Keraminus, jų atsiradimą Rockforde, na ir, žinoma, apie didžiausią atrakciją — koplytstulpį. Čia taip pat įdėta ir gana didelė nuotrauka.

Beje, reikia pridėti, jog Vienybės artima rėmėja Ona Keraminienė dar vis sveikatoj negaluoja. Jai linkime greit ir visiškai pasveikti. Jonas sveikas kaip ridikas, jis ne tik koplytstulpį padarė, bet taip pat gražiai prižiūri bites ir tvarko kitus reikalus. [eš.]

Linas Kelečius šiemet baigęs John Marshall teisių mokyklą gavo teisės daktaro laipsnį. Iš pirmųjų 40 nuošimčių studentų geriausiai pažymiais, o mokyklą šiemet baigė 300 studentų.

Be teisių daktaro diplomo, Linas Kelečius dar buvo pakeltas tos mokyklos į garbės narius (Order of John Marshall) ir gavo mokyklos auksinį raktą.

Linas Kelečius yra aktorės Stasės ir dail. — aktorius Jono Kelečiaus sūnus. 1979 m. baigė Illinois universitetą aukščiausiais pažymiais, atžymėtas dekanato sąrašuose. Bakalauro diplomą gavo politinių mokslų ir kriminologijos srityje.

Studijų metais buvo techninis redaktorius The John Marshall Law Review.

L. Kelečius priklausė skautų Miško broliams, dabar — skautams akademikams. Moka gerai kalbėti ir rašyti lietuviškai.

Ona Keraminienė prie jos vyro pastatyto 20 pėdų kryžiaus.

Lietuvių fotografų meniškų nuotraukų dvyliktoji paroda Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje, Chicagoj vyks spalio 21-30 d. d.

Kauno arkivyskupijos, Br. Kviklio Lietuvos bažnyčių trečiojo tomo, sutiktuvės, Jaunimo Centro kavinėj, Chicagoj įvyks spalio 28.

Margučio radijo koncertas Jaunimo Centro didžiojo salėj vyks spalio 16 d. Programoj: Vytas Bakšys, Robertas Mockus, Rūta Pakštaitė ir Carmen Valenčiūnas de Michael.

Lietuvių Fondo balius Chicagos Jaunimo Centro didžiojo salėj ruošiamas lapkričio 5.

Čiurlionio Galerija, Inc. 1038 Archer Ave. rudenį ruošia: spalio 14 d. dail. Miko Šileikio gimtadienio proga ir 60 metų kūrybinio darbo parodą.

Lapkričio 4 d. vyks bendroji paroda su premijomis. Lapkričio-guodžio mėn. bus tapytojos Virginia Barton dailės paroda. 1984 metų kovo mėn. bus dail. Antano Skupo-Cooper darbų paroda 1984 m. balandžio mėn. velionio Teofiliaus Petraičio 5 metų sukakties pommirtinė dailės paroda.

... sustiprėjo kova su buržuazine ideologija.

Iš Lietuvos kompartijos nutarimų

IDEOLOGINĖ OFENZYVA

Kai žemdirbiai šienavo, o darbininkai vykdė normas, tai partiečiai susirinkę pirmiau Maskvoje, o vėliau Vilniuje vienas kitą ir visus kitus ragino stiprinti kovą prieš "imperialistų ideologines diversijas" už naują komunistinį žmogų, jo protą ir širdį.

Birželio viduryje Kremliuje vyko Tarybų S-gos komunistų partijos centro Komiteto plenumas, kuriame pagrindines kalbas pasakė J. Andrapovas ir K. Černenka. Tokie plenumai ten paprastai vyksta du kart per metus ir paskui kaip aidas nuaidi per visas respublikas, kur vyksta panašūs respublikiniai centrų komitetų plenumai. Pastaruose patvirtinami Maskvos plenumo nutarimai ir priimami tokie pat, ipareigojant respublikų komunistus.

Per Vilniaus plenumą birželio 30 d. pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto pirmasis sekretorius P. Griškevičius. Šioje kalboje ypatingai daug dėmesio buvo skirta "kovei su socializmui svetimomis ideologijomis", seka būdinga šios kalbos ištrauka:

"Šiuo metu, kai dabartinė Amerikos administracija kartu su savo pakalikais išplėtė pavyzdžio neturinčią melo ir šmeižto prieš mūsų šalį ir kitas socialistinės sandraugos šalis kampaniją, ypač svarbi respublikos partinės organizacijos pareiga — imtis dar veiksmingesnių priemonių visų gyventojų sluoksnių, ypač jaunimo, politiniam budrumui didinti. Partijos komitetai visada turi tiksliai žinoti — ką, kokia forma ir kokiais kanalais mėgina įpiršti priešininkas, laiku ir argumentuotai atremti jo išpuolius. Nuolat demaskuojant piktus agresyvių Amerikos imperializmo sluoksnių ir jų sąjungininkų iš NATO bloko ketinimus, reikia duoti dar aktyvesnį ir ryžtingesnį atkirtį piktybiškiems išpuoliams antikomunistinių veikėjų, jų tarpe ir lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų, kuriems prieglobstį suteikė reakcingos Vakarų jėgos. Negalima principingai, iš partinių pozicijų neįvertinti ir tų asmenų veiksmų, kurie sąmoningai ar nesąmoningai skleidžia visokius šmeižtus ir prasi-manymus. Nekreipti dėmesio į tokius reiškinius nevalia nė vienam komunistui.

Svarbus partinės organizacijos uždavinys yra toliau demaskuoti klerikalinius ekstremistus, kurių antitarybinius nacionalinius išpuolius dabar ypač skatina imperializmo ardomieji centrai.

Respublikoje nemaža nuveikta kovojant su piktybiškais klerikalinių ekstremistų išpuoliais. Be idejinių auklėjamųjų, imtasi ir atitinkamų administracinių priemonių aršiausių, užkietėjusių ekstremistų atžvilgiu. Tai su pritarimu sutiko platūs visuomenės sluoksniai. Taip bus visada. Mūsų šalyje garantuota

Dailininkas Kazimieras Žoromskis prie savo paveikslų ekspozicijos Lietuvos dailės muziejuje.

sąžinės laisvė. Tačiau "kai mes — pabrėžė draugas K. Černenka pranešime TSKP CK plenumo, — susiduriame su socialistinių įstatymų pažeidimo faktais, su ardomąja politine veikla, tik dangstoma religija, tai elgiamės taip, kaip reikalauja mūsų konstitucija. Įgyvendinant TSKP CK birželio plenumo reikalavimus, reikia būti dar nepakantesniems bet kokiems religinių kultų įstatymo pažeidimo faktams."

Tai tiek humanistas Griškevičius apie tautų draugystę ir sąžinės laisvę.

PERŠA RUSŲ KALBĄ

Dar daug jis toje pačioje kalboje prikaltė apie "nacionalinių santykių vystymosi tendencijas", apie "brandų socializmą", o ypač apie rusų kalbos reikšmę "bendravime tarp nacijų". Jis atskleidė, kad neseniai Maskva priėmė naujus nutarimus, kuriais siekiama "sudaryti sąlygas, palengvinančias nacionalinių respublikų gyventojams mokytis rusų kalbos". Detaliau jis tų nutarimų neapibūdino.

"Sustiprinta ideologinė kova" gali reikšti ir anoniminių skundų iš Stalino laikų atgaivinimą. Sužinota, kad Krasnodare policija jau dalina žmonėms atvirukus kur jie, nebūtinai pasirašydami, gali atžymėti savo kaimyną ar pažįstamą kaip padariusi vieną iš 12 prasižengimų, tarp tų prasižengimų yra ir tokie: "Niekur nedirba", "Anksčiau baustas" arba "kitaip prasižengia prieš socialistinę santvarką ir socialistinio bendrabuvio taisykles".

KULTŪRINIAI RYŠIAI

Tuo tarpu Lietuvoje liepos pradžioje lankėsi keturi amerikiečių laikraščių leidėjai ir redaktoriai: Maine valstijos laikraščio "Press Herald" ir "Evening Express" atsakingasis redaktorius Stefanas Railis, Massachusetts valstijos laikraščio "Cape Cod Times" redaktorius William Breiski, spaudos susivienijimo "Jackson Newspaper" redaktorius ir viceprezidentas Donald Sharp, laikraščio "Patriot Ledger" vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas Bernardas Kotis. Jiems aprodė Vilnių, Kauną, Trakus, leido pakalbėti su atrinktais Lietuvos žurnalistais.

Šie davė interviu "Tiesai", o tame pačiame laikraštyje Naujosios Anglijos redaktorių asociacijos prezidentas Teddy Holmbergas, kuris lankėsi kitur Tarybų S-goje dar ir atspausdino graudų straipsnį apie taikos ieškotoją Joe Bergeron iš Rhode Island.

PRIMENA CICERO "PIONIERIUS"

Kita taikos apaštalė iš Amerikos Tarybų S-goje tuo metu buvo vienuolikmetė Samanta Smith, kuri Andropovo kvietimu pateko į Jaltos pionierių stovyklą. Pasaulio spaudą apskriejo jos nuoširdžiai besišypsantis veidukas su pionieriška piliate.

Kai prieš 11 metų panaši Cicero lietuviukų grupė pateko į Kauno marių pionierių stovyklą, tai šis įvykis susprogdino Lietuvių bendruomenę ir kaip širšes išjudino visus piktuosius lietuvius. Šieji "verkė", kad bene 100-tą kartą buvo "parduota Lietuva", "išduoti idealai", "parsiduota komunistams" ir pan. Ekskursantams prašavo raudoną ateitį, ir pražūtį. Kol kas nė viena šių pranašysčių neišsipildė, o šiandien bendravimą su Lietuva skatina net Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas savo rezoliucijoje. Žiūrėsim, kas bus su Samanta. Niekio jai nepranašaujam.

Be jau minėtų turistų negalima nepaminti dailininko K. Žoromskio iš New Yorko. Jis liepos mėn. Lietuvos dailės muziejuje, Vilniuje, surengė savo darbų parodą ir taip paminėjo 70-tąją savo amžiaus sukaktį. Buvo išstatyta įvairių laikotarpių daugiau kaip 100 jo darbų, kuriuos jis visus vėliau padovanojo Lietuvai.

— Džiaugiuosi, kad mano dovana buvo tinkamai suprastą, įvertintą ir pagerbtą, — pasakė dailininkas per atidarymą.

Apie kitą galimą reikšmingą vizitą į Lietuvą spėlioja Los Angeles Times bendradarbis D. Fisher. Jis, remdamasis aukštais Lenkijos dvasininkų sluoksniais, rašo iš Varšuvos, jog Vatikanas ir Kremlius tariasi dėl popiežiaus Jono Povilo II vizito į Lietuvą kitais metais per šv. Kazimiero 500 m. mirties metines ir 600 m. krikščionybės sukaktį.

Fisheris cituoja Lietuvos vysku-

pu, konferencijos pirmininką vysk. L. Povilonį per jo ir kolegų audien-ciją Vatikane praeitą balandžio mėnesį:

— Mes taip norėtumėm, kad Jūs, švenčiausias Tėve, gautumėt progą aplankyti ir mūsų tėvynę. Mums atrodo, kad toks vizitas gerokai pakeltų Lietuvos tikinčiųjų dvasią.

Straipsnyje sakoma, kad 80% Lietuvos gyventojų laiko save katalikais, kad 70% sutuoktvių palaiminama bažnyčiose ir kad iki 90% kūdikių krikštijami.

LIETUVOJE PRAPLĖS AKINIŲ GAMYBĄ

Lietuvos Ministrų Taryba ipareigojo Medicinos pramonės ministeriją užtikrinti, kad jau šiais metais būtų pagaminta 500 tūkstančių akinių apšodų, jų gamybą 1985 metais padidinti iki 28 milijonų, o bifokaliųjų linzių gamybą 1985 metais padidinti du kartus palyginti su 1983 metais, išplėsti 1985 metais akinių linzių gamybos pajėgumus, kad jų būtų galima pagaminti apie 100 milijonų per metus.

Nutarime nustatytos užduotys kelti akinių optikos gaminių gamybos techninį lygį, gerinti šių gaminių asortimentą ir kokybę, steigti naujas specializuotas optikos parduotuves ir optikos skyrius vaistinėse, skirti autotransporto priemonės kilnojamosios optikos-oftalmologijos dirbtuvėms.

Istorijos muziejuje Kaune penkiasdešimtmečio proga atnaujinta Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą prisiminti paroda. Ji papildyta nuotraukomis, dail. M. Lakavičiaus vitražu bei kitais rodiniais. Įjungti ir penkiolikos dailininkų tapybos, grafikos, skulptūros kūriniai.

Tarptautiniame saviveiklinių filmų festivalyje Helsinkyje, Suomijoje aukso medalį laimėjo vaidybinis vilniečių D. Adomonytės ir A. Slavinsko filmas "Tarp žmonių". Diplomu įvertintas panevėžiečio J. Lauraičio piešinis filmas "Optimistas".

Sri Lankoje, buvusiame Ceylone, Styginis Vilniaus kvartetas. 8 koncertuose dalyvavo — A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir A. Vasiliauskas.

Vilniaus operos ir baletu teatras paruošė vienaveiksmės operos "Piršlybos" premjerą. Operai panaudoti A. Čechovo pjesės motyvai. Libretą parašė spektaklio rež. V. Mikštaitė, muziką sukūrė vilnietis kompozitorius B. Borisovas. Operos dirigentas — R. Geniušas, dailininkas — F. Navickas. "Piršlybų" spektakliuose dainuoja solistai — D. Juodikaitytė, E. Kuodis, J. Ciurilaitė, S. Dirsė, P. Zaremba ir Z. Žemaitis.

Iš spaudos išėjo spekuliatyvinis N. Vėliaus veikalas "Senovės baltų pasaulėžiūra". Veikale baltai skirstomi į rytų, vakarų ir vidurio su jiems būdinga kultūra.

Vienybė, 1983 m. rugsejo 15 d.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ SEIMO

ANELE SKABEIKIS

Lietuvos Vyčių
Maspeth, N. Y. 110 kp. atstovė

Lietuvos Vyčių 70-asis Seimas vyko rugpjūčio 18-osiomis — 21-osiomis dienomis, Philadelphia, Pennsylvania mieste, vadinamam "broliškosios meilės" miestu, Jungtinių Amerikos valstybių "laisvės lopšiu". Jame prieš 207-erius metus suskambėjo istoriškas "Laisvės varpas", paskelbdamas šios šalies nepriklausomybę ir pradėdamas jos istoriją.

Philadelphijoje buvo galima praleisti daug dienų belankant istorišką šventovę ir apžiūrint smarkiai besikeičiantį miestą, bet mūsų Vyčių laukė dideli Seimo darbai: dalyvauti sesijose, klausytis įvairių, lietuvišką širdį liečiančių temų, gerai pasiruošusių kalbėtojų, daryti sprendimus, praveisti rezolucijas, sekantiems metams išrinkti valdybą ir apdovanoti uoliausius veikėjus, nusipelnčius mūsų pagarbos, ir kartu pasimelsti už organizacijos tolimesnį pasisekimą, dirbant Dievui ir Tėvynei.

Seimui šeiminkavo Philadelphia, trečioji kuopa. Šio seimo šūkis — "Tai ką mes pasižadame — tegu Dievas padeda mums išlaikyti!"

* * *

Delegatai buvo apsistoję "Holiday Inn" viešbutyje, pačiam miesto istoriniam centre; kaip tik buvo labai tinkama, nes seimui atidaryti pamaldos buvo laikomos šv. Juozapo bažnyčioj, seniausioje katalikiškoje visose Jungtinėse Valstijose. Joje aštuonioliktajame šimtmeetyje buvo leista laikyti pirmąsias katalikiškąsias mišias Amerikoje, kurias po trumpo laiko Anglikonai norėjo uždrausti, nes vyko kova dėl religijos, panašiai kaip dabar vyksta mūsų kova prieš komunizmą dėl mūsų religijos laisvės Lietuvoje".

* * *

Pirmoje Sesijoje perskaityti sveikinimai: miesto mero, popiežiaus Jono II-ojo, Prezidento Reagan, VLIKO, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Ateitininkų, Lietuvių Moterų Klubu, BALFO, Nukryžiojo Jėzaus Seselių ir daug kitų.

Svečias, Baltųjų Rūmų atstovas Linas Kaujelis, (Associate Director of Office of Public Liaison), kurio pareiga yra perduoti Prezidento pažiūras, etninių ir katalikiškųjų grupių, atžvilgiu pasakė įdomią kalbą su klausimais ir atsakymais.

Paminėta Lietuvių tautos atgimimo tėvo dr. Jono Basanavičiaus išleisto laikraščio *Aušra* šimtmetinis minėjimas. Šis laikraštėlis lietuviams priminė nenuatauti, didžiutis savo didinga praeitim ir gražia lietuvių kalba. To seno laikraštėlio ištraukas paskaitė Juozas Bolevičius-Boley. Vyčių pirmininkė Loretta Stukienė davė Organizacijos stovio pranešimą.

Džiaugėmės, kad Vyčių organizacija auga ir stiprėja ne tik darbais bet ir narių skaičiumi. 1983-iaisiais metais turime 3,804 narius.

Vakare šventėme Vyčių veiklos 70-uosius metus iškiliame bankete, vaišindamiesi skaniu maistu ir gėrimais, taip pat linksminomės šokiais ir dainomis.

Vienybė, 1983 m. rugsėjo 15 d.

Seime dalyvavo 209 delegatai, dvasiškai ir svečiai.

Vyčiuose yra 8 Junijorų kuopos. Jų suvažiavo 20, aukštesniųjų klasių ir universiteto amžiaus merginų ir vaikinių. Labai jaunučių buvo 14. Tie jaunesni, daugumoj buvo iš Pensylvanijos angliakasių rajono 144-osios kuopos. Jie pasirodė dainomis ir šokiais Philadelphia miesto gražiųjų, moderniškose pasivaikšiojimo ir apsipirkimo alėjose, Ten pat 144-kuopos nariai buvo išstatę lietuviškojo dailės-meno pavyzdžių, lietuviškų grybų, Velykinių margučių, šiaudinukų, Kalėdinių papuošalų, lėlių papuoštų lietuviškais tautiniais drabužiais — padeonstruota kaip viską daryti. Taip pat buvo ir Lietuvos pašto ženklų. Turėjom ir apie lietuvių literatūros.

Buvo linksma pamatyti, kaip kitataučiai, jauni ir seni, domėjosi mūsų gražiu pasirodymu.

Buvo ir padainuota dainų ir trumpai supažindinta su Lietuva mūsų kalba, istorija, papročiais, papasakota apie Jūrą ir Kastytį.

Žmonės daug plojo, klausinėjo. Sugiedojome ir Lietuvos Himną su ašaromis akyse.

Visa tai buvo parodyta ir per Philadelphia televiziją.

* * *

Sesijų metu vyko kalbos ir diskusijos įvairiomis temomis. Tėvas

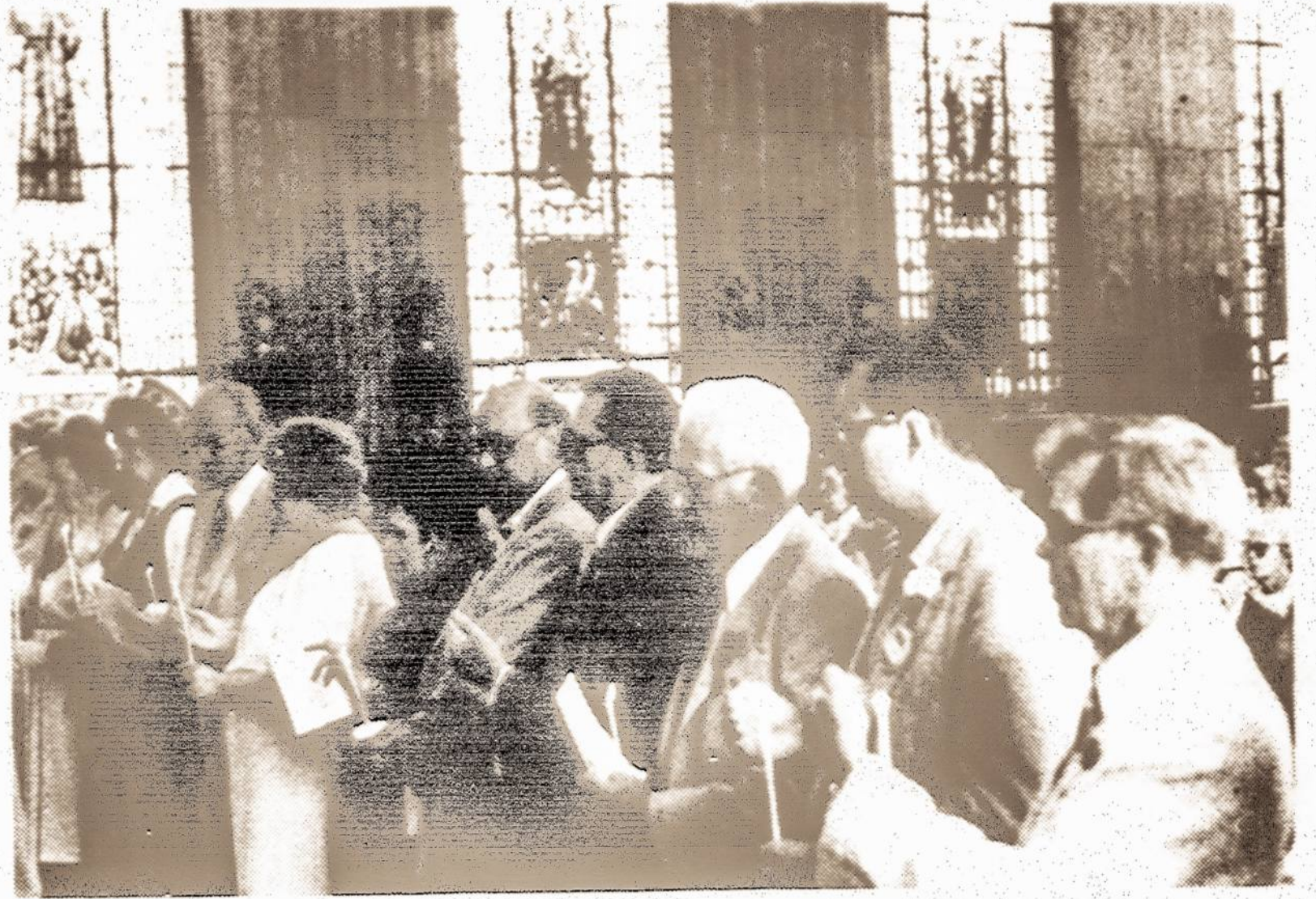

Lietuvos Vyčių seime Philadelphijoje, diskusijose "Kaip pagyvinti jaunimo veiklą" kalba Michael Matulionis iš Amsterdam, N. Y. Kiti diskusijų dalyviai: Casimir Yanush, Scranton, Pa.; Elena Saulytė, Philadelphia, Pa.; Eleanor Sluzas, Dayton, Ohio; Ann Bender, Worcester, Mass., Seimo sekretorė.

E. Vaičiulio nuotr.

Larry Janonis, Helen Kontrimas ir Algirdas Budreckis šnekučiuojasi po kun. Petro Stravinskio prarastą seminara Lietuvos Vyčių seime.

Sv. Kazimiero par. lietuvių bažnyčioje Philadelphijoje prisiekdinama naujoji Vyčių valdyba: [iš kairės] Elsie Kosmisky [1-oji vicepirm.], Loretta Stukas [pirmininkė], Frank Petrauskas [3-asis vicepirm.], Nancy Miro [sekretorė], Aldona Ryan [Vytis redaktorė], Jokūbas Stukas [Lietuvių Reikalų pirm.], Alphonse Trainis [išdinininkas], Anthony Radzevich [išdo globėjas], Algirdas Budreckis [Lietuvių kalbos pirm.], Anthony Mažeika, Sr. [Garbės Narių kom. pirm.].
E. Vaičiulio nuotr.

Dambrauskas iš Thompson, Conn. kalbėjo apie Vyskupo Jurgio Matulaičio kanonizaciją, kuriai Vyčiai daug darbuojasi. Kun. Petras Stravinskas, Katalikų Sąjungos Religinės ir Civilinės teisės Rytinių Valstijų direktorius aiškino apie sąjungos veiklą, priminė kaip stengiasi įgyti pagarbos katalikams spaudoje, radijo ir televizijoje. Pirmininkui Tėvui Kontavičiui įteikta Vyčių pinigine dovana.

Teresė Balchiūnienė iš Kenosha, Wisconsin įdomiai kalbėjo apie Lietuvos gintarą.

* * *

Penktadienį vakare buvo išpūdinga eisena ir ceremonija prie JAV Laisvės varpo su vėliavomis ir žvakutėmis, kur padėtas Lietuvos Vyčių vainikas, giedota "Marija, Marija ir God Bless America".

Tą patį kultūros vakarą mums dainavo Harmonia Ensamblis iš New Yorko. Jis visus sužavėjo.

Šeštadienio sesijoje Junijorai, geriausiai parašę kompozicijas, buvo apdovanoti lietuviškais kryžiais. Tema "buvo" Mano lietuviškos šaknys Amerikoje".

Sekantiems metams Valdyba beveik visa perrinkta ir toliau tęsti taip puikiai atliktas pareigas.

Bankete dalyvavo 400 dalyvių. Jame įteiktos penkiems Junijorams stipendijos tolimesniam mokslui.

Garbės narystė įteikta Great Neck, N. Y. kuopos narei Mary Kober.

* * *

Dr. Stasys Bačkis, Lietuvos atstovas Vyčiams dėkojo už jų finansinę pagalbą Lietuvos Pasiuntinybės Washington, D. C. namų remontams ir už lietuviškų papročių išlaikymą. Linkėjo mums ilgai gyvuoti.

Sekmadienio rytą mus autobusais nuvežė į Sv. Kazimiero lietuvių bažnyčią, Mišių laiku mūsų dvasis vadas Tėvas Jurgelaitis, atsiveikindamas, priminė mūsų Vytiskąsias pareigas. Vyskupas Brizgys įteikė ketvirtąjį laipsnį, nusipelnusiems Vyčiams, kurių buvo 18; jų tarpe teko garbė būti ir man.

Tai buvo viena didžiausių sesijų darbingumo atžvilgiu ir dalyvių skaičiumi.

Priimtos net 27-tynios rezolucijos. Visi dalyviai nufotografuoti ir į viešbutį parvežti atsisveikinimo pietums.

Dėkojome Vyčių trečiajai kuopai už puikiai prarastąjį seimą.

Puikiai praleidę lietuviškoj nuotakoj tarp senų ir naujų pažįstamų, skirstėmės, pasižadėdami kitais metais pasimatyti Chicagoje.

Rūta Lee and her mother Mrs. Marijona Kilmonis.

Rūta Lee Gives Her Mother a Surprise Birthday Party

Mrs. Marijona Kilmonis is proud of her daughter, film star Rūta Lee Kilmonytė-Lowe. And Rūta Lee is proud of her Lithuanian mother. On the hot sultry night of August 5, Rūta Lee gave her mother a surprise birthday party which, Lithuanians who were present report, was like a scene from a dream fairy tale.

Carload by carload, over two hundred gorgeously attired guests arrived to the scene of the festivities: elegant Maxim's restaurant in the heart of Hollywood. Lights flashed. Photography equipment clicked. The cocktail lounge buzzed and sparkled with guests whom Rūta Lee welcomed with the disarming graciousness of a traditional Lithuanian hostess.

Who was there? Some Lithuanians, of course. And Lucille Ball, Phyllis Diller, Lois Nettleton, Dick and Barbara Gautier, Rona Barrett, Traville, Nolan Miller, and a host of other notables.

When Rūta's mother Mrs. Kilmonis arrived on the scene, she was surprised by the rousing greeting from two hundred well-wishers with "Happy Birthday!" Lights sparkled like birthday song. Rūta, with microphone in hand, invited the guests into the dining area; and, as they filed in, one by one, pair by pair, they personally greeted Mrs. Kilmonis and they were photographed on the spot. The orchestra caught the spirit of

the evening and added special animation to the festivities. The tables with place cards bore gifts for the guests — an expensive bottle of perfume for each.

When, with the assistance of her husband Webster Lowe, the guests were finally seated in all the excitement, Rūta Lee invited Monsignor J. Kućingis to the microphone. After the invocation, he invited her to join him in saying the **Our Father**.

The sumptuous feast began. The orchestra playing, Rūta's husband invited Mrs. Kilmonis to dance. Her eyes sparkled, her feet seemed to sparkle too.

Jaded news writers have reported that all was done "in true Hollywood style." But that would be merely fanfare. What happened at this party was done in true Lithuanian style, with warmth and integrity and depth of feeling.

A three-tier birthday cake arrived, submerged in what seemed like countless little candle flames. Spreading her own warmth of spirit, Rūta asked who were the guests who had birthdays in August. Lucille Ball and Dodo Gayle responded. At this point, Rūta invited her Lithuanian guests to sing **Happy Birthday** to all three celebrants in Lithuanian, and the finale of "**Valio! Valio!**" resounded through Maxim's resplendent halls.

The three celebrants blew out the candle flames on the birthday

Philadelphia's Liberty Federal Bank to Convert to a Stock Association

Liberty Federal Savings & Loan Association, Philadelphia, Pennsylvania, announced that the Board of Directors has adopted a plan to convert the Association from a federally chartered mutual association to a federally chartered stock association. The plan of conversion is subject to the approval of the Federal Home Loan Bank Board and the Association's membership.

After conversion, Liberty Federal will operate as a federally chartered stock association. Savings account holders will continue to hold accounts in the converted Association identical as to dollar amount, rate of return and general terms. Savings accounts will continue to be insured by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation, an agency of the United States Government. Borrowers' loans will be unaffected by the conversion and will remain contractually fixed as they existed prior to conversion. Liberty Federal will maintain its membership in the Federal Home Loan Bank System. Normal business of the Association in accepting savings and making loans will continue without interruption.

The plan of conversion may be amended by the Board of Directors of the Association as a result of comments from regulatory authorities, or otherwise prior to the special meeting to vote on the plan of conversion. If the plan of conversion is approved, members will not be required to purchase stock, but

Charles Cheleden, President Emeritus of Liberty Federal Board of Directors.

will have the first option to do so, by means of a subscription rights offering of the stock to be sold in the conversion.

Liberty Federal is headquartered in Center City Philadelphia. The Association has five (5) offices in Philadelphia County, two (2) in Montgomery County, and two (2) in Bucks County. Liberty had assets of \$278 Million and reserves of \$14.5 Million, as of May 31, 1983.

THE UNITED STATES REAFFIRMS RECOGNITION OF INDEPENDENCE OF ESTONIA, LATVIA AND LITHUANIA

Ambassador Jeane J. Kirkpatrick, United States Permanent Representative to the United Nations has delivered to the Secretary-General of the United Nations, Mr. Javier Perez de Cuellar, the text of a statement issued by President Reagan on the Occasion of the anniversary of the recognition, by the United States, of the three independent Baltic republics of Estonia, Latvia and Lithuania. She requested that this statement be made an official document of the United Nations General Assembly and circulated. The 38th General Assembly will consider the importance of the right of peoples to self-determination and of the speedy granting of independence.

cake and the festivities continued into midnight.

Valio, valio, Rūta Lee! You have bridged Hollywood and the spirit and style of Lithuania with your mother's surprise party.

Demie Jonaitis

Convention of Former Political Prisoners

During the Lithuanian Days in Chicago, which attracted to Chicago Lithuanians from various countries and which lasted from June 25 to July 3, former Lithuanian political prisoners who were tortured by the Nazis or communists, held their convention in Chicago.

They condemned the atrocities performed by both totalistic powers and denounced those who cooperated in these crimes. On the other hand they expressed disapproval that the Office of Special Investigations in trials against so-called war criminals is using material provided by the KGB who are known to falsify documents and are using Soviet methods in collecting statements by witnesses. The Lithuanian political prisoners demand that these trials be carried out according to the U. S. justice system, with trial by jury and a right to a public defender.

Edmund Vaičiulis has resigned as assistant editor of *Bridges*.

Vienybė, September 15, 1983

LOS ANGELES, CAL.

ZURN. VLADO IR OLGOS BAKŪNŲ PAGERBIMAS

Rugsėjo 3 d. Los Angeles tautinių namų salėje didelio būrio žmonių pagerbti Vladas ir Olga Bakūnai, švenčią dvejopą sukaktį: Vladas 75 metų ir 50-ties metų jų vedybinio gyvenimo, o prie to, ir Vladas Bakūno 30 metų Los Angeles veiklos.

Tai labai pozityvus ir veiklus vyras, kuris per tuos ilgus metus įrašė daug vertingų darbų.

Vladas Bakūnas yra darbo pelė, kur gali ir sugeba jis visiems padeda, visiems talkina. Tai ryškiai buvo jaučiama ir jo pagerbime. Dalyvavę įvairių srovių ir įsitikinimų žmonės, savo žodžiuose ir gautuose sveikinimuose vaizdžiai išreiškė jo būdo tūrį ir turinį. Vladas Bakūnas, žurnalistas ir rašto žmogus, teikia užtarnautą pagarbą ir įvertinimą.

Minint šias dvejias Bakūnų sukaktis, reiktų pasakyti kelis žodžius ir apie jo tylią palydovę p. Olga. Ji kaip koks angelas sargas visada būna savo vyro šešelyje, tačiau ji turi savo vyrui didelę įtaką, padėdama jam narstyti gyvenimo mazgus ir problemas.

Bakūnai išaugino ir išmokslino, per geriausią mokyklą išleido du sūnus, kurie dabar eina aukštąsias pareigas Amerikos gyvenime.

Bakūnų pagerbimą surengė Kalifornijos lietuvių radijo klubo valdyba. V. Bakūnas yra pirmasis šios valandėlės sumanytojas ir iki šiol jos vienas iš vertingiausių pranešėjų.

Lietuvių Almanachas baigiamas rinkti, bet dar ne visi Kalifornijos lietuviai prisiuntė savo adresus, telefonus, nors kiekvienam buvo pasiūsta paraginimo lapeliai. Almanachas bus išleistas apie spalio mėn. vidurį. Kalifornijos Lietuvių Almanachas, 4364 Sunset Bl., Los Angeles, cal. 90029. Telefonas: 664-2919.

L. M. Klubų Federacija spalio 2 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. parapijos viršutinėje salėje rengia kultūrinę popietę, kurios metu Irena Lukšytė-Goddard, ilgai buvusi Lietuvoje, rodys savo kelionės skaidres. Dainuos O. Sepetytė ir M. Wyward. Po programos kavutė. Įėjimas \$3.00.

Šv. Kazimiero parapijos metinis balius įvyks spalio 16 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. viršutinėje parapijos salėje. Programą atliks Kanados mergaičių trijų, vedamas ir muziko Aleksandro Stankevičiaus iš Montrealio. Baliaus metu svečiai bus vaišinami maistu ir Kalifornijos vynu. Baliaus metu bus galima laimėti iki \$1,000.00.

Los Angeles BALFo skyriaus rudens pobūvis įvyks lapkričio 5 d., šv. Kazimiero parapijos salėje. Bus karšta vakarienė ir išlaimėjimai. Programoj Vyrų kvartetas. Šokiams gros Continental orkestras.

Pobūvio pradžia 7:30 val. vak. Įėjimas asmeniui \$12.50. Studijuojančiam \$7. Aukojusiems šimtine ar daugiau, įėjimas nemokamas.

Radijo Balius įvyks spalio 29 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. viršutinėje parapijos salėje. Bus programa, vakarienė. Paremkim lietuviškai žodį oro bangomis.

JAUNŲJŲ LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ NOVELĖS IR EILĖRAŠČIO KONKURSAI

Novelės premijos \$600 ir \$400. Eilėraščių — \$500. Konkursą skelbia JAV LB Kultūros Taryba. Premijų mecenatas — Lietuvių Fondas.

1. Konkurso dalyvių amžius: nuo 18 iki 35 metų.

2. Konkursiniai kūriniai atsiunčiami iki 1983 m. gruodžio 31 dienos adresu: **Jaunųjų Rašytojų Konkursas**, 4249 Lambert Rd., So. Euclid, Ohio 44121.

3. Kūriniai rašomi lietuvių kalba mašinėle arba gerai įskaitomu rankraščiu. Eilėraščių reikia atsiųsti po penkis.

4. Kūriniai pasirašomi slapyvardžiu, pažymint amžių, pav., LIEPA, 32. Slapyvardis su adresu užrašomas ant užlipinto voko, kuriame įdėta tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris.

5. Vertinimo komisija visa Clevelande: Juozas Stempuzis (tel.: 216 382-9268). Dalia Staniškienė ir Vacys Kavaliūnas.

6. Konkursiniai rankraščiai nebus gražinami. Autoriai pasilieka nuorašus.

7. Novelės temą laisvai pasirenka pats autorius. Jos ilgis — iki 20 puslapių.

8. Premijuotieji kūriniai tampa JAV LB Kultūros Tarybos nuosavybe.

JAV LB Kultūros Taryba

Anelė ir Antanas Vosylius [pirma ir trečias iš kairės], Vienybės skaitytojai iš Los Angeles, Kalifornijos, Chicagoje per Pasaulio Lietuvių Dienas daug kur pabuvojo. E. Sulaičio nuotraukoje jie matomi Marquette Parko aikštėje stebint futbolo rungtynes, o taip pat studijuojant žemėlapių tolimesnems kelionėms.

BOSTON, MASS.

MINKŲ RADIJO PADĖKA

Rugp. 14-ąją, įvyko seniausių lietuvių radijo programų Naujojoje Anglijoje 49 m. sukaktuvinis piknikas Romuvos Parke, Brocktone. Šių metų "Miss Lithuania of N. E." išrinkta Panelė Verutė Bizinkauskaitė, dr. Petro ir Veronikos Bizinkauskų iš Brocktono dukrelė.

Tris pinigines dovanas už į pikniką atneštus rankdarbius laimėjo: Julia Mansfield iš Braintree, Barbora Gailiūnienė iš So. Bostono ir Karalina Siaurienė iš Milton, Mass.

Už "Mamės ir Papės" Polką laimėjo Alexandras ir Patricia Akulė iš Saugus, Mass.; Jaunimo Polką laimėjo Antanas ir Elena Eringis iš Tewksbury, Mass.; Valsą laimėjo: Paula ir Albertas Siauriai iš Milton; Tango laimėjo — Ilona Barauskas iš So. Bostono ir Stasys Urbonas iš Dorchesterio; Twist'ą laimėjo: Audronė Liutkonis ir Rimas Karosas iš Bostono priemiesčio Quincy.

Dovanas laimėjo: Shirley Eskowitz iš Braintree; 2 - Patricia Stanewitz iš Lowell, Mass.; 3 - Kaz. Bačanauskas iš Dorchesterio; 4 - Beatrice Karpinskas iš So. Bostono; 5 - Ray Berlo iš Norton; 6 - Al. Tubis iš W. Bridgewater; 7 - Edward Slazes iš Brocktono; 8 - Chet Lawson iš Walpole, Mass. Ižangos dovanas laimėjo: 1 - numeris 365840; 2 - Magdalena Selevončikas iš Dorchesterio numeriu 365780; 3 - 365535; 4 - 365741; 5 - 365587; 6 - Edward Stewart iš Haver, Mass. 365858; 7 - 365837.

"Miss Lithuania of N. E." statulą padovanojo Lietuvių Klubas iš Brocktono (buves Sandaros Klubas), ir auskarus vertės \$75 dovanojo Joseph Keefe and Co., So. Bostono brangenybių krautuvė.

Sokių kontestų laimėtojams dovanas sudovanojo Jim Kelly, kandidatas į Boston City Council.

Laimėjimo ir ižangos dovanos dovanojo Marijona Petrauskienė iš Dorchesterio, So. Boston Savings Bankas, Atlantic Auto Body iš Dorchesterio, Kongresmonas Joe Moakley, Baltic Tours sav. Algis ir Birutė Mitkai, Mt. Washington Bankas, Lietuvių Kredito Unija

Taupa, Juozas Kasperas, kandidatas į Boston School Committee Milton Hill House restoranas, Mass. Energy-Fortuna Fuel Co., Broadway O'Toole's Appliance, Gintaras Karosas, John's Hardware, ir Broadway Linoleum iš So. Bostono. Rengėjai dėkoja už dovanas ir visiems pirkusiems bei padavinėjusiems laimėjimo tikėtus.

Taipgi nuoširdžiai dėkojam piknike dirbusiems, ir pagelbėjusiems programą pravesti, šeiminkėms, paruošusioms ir padovanojusioms skanų maistą.

Jūsų pagalba padės šioms radijo programoms finansiškai sulaukti 50 m. sukakties.

Steponas ir Valentina Minkai

Boston, Mass. ruošiamas II-asis Lietuvių Enciklopedijos papildymų tomas. Redaktorių pranešime primenama, kad pernai buvo išsiuntinti klausimai, prašantys papildyti biografinius duomenis ir įjungti naujus asmenis. Iš tų, kurie jau yra į Lietuvių Enciklopediją itraukti laukiama tik papildoma faktų, įvykių po biografijos paskelbimo. Redaktoriai laukia jaunosios kartos veikėjų, kurie dar nėra Lietuvių Enciklopedijon įjungti. Laukiama ir ligšioliniuose LE tomuose padarytų klaidų atitaisyto, jeigu jos neatitaisytos. Rašyti Lietuvių Enciklopedija, P. O. Box 95, So. Boston, MA 02127, USA.

Viešoji Cambridge biblioteka Bostono nuo liepos 18 iki rugpjūčio 5 d. d. surengė dail. Irenos Manomaitienės dvidešimties tapybos kūrinių parodą. Vyravo gėlių natūrmortai, gamtovaizdžiai ir portretai. Dail. I. Manomaitienė yra studijavusi ekonomiją Kauno universitete; ištekėjusi už inž. Eugenijaus Manomaičio, apsigyveno Bostone. Daile domėjosi dar gimnazijos laikais, bet ją studijavo tik West Roxbury, Mass. ir Lighthouse Gallery, Tequest, Floridoje.

Spalio 15-16 d. d. — Dail. Vytauto Igno kūrinių paroda Lietuvių Piliečių D-jos IV-to aukšto salėj. Rengia Liet. Skautybės Fondo valdyba.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos
ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS
VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

MOTERYS

Teresė Pautieniūtė — Bogutienė "Lithuanian Video" bendrovės reikalais iš San Francisco buvo atvykusi į Chicago. Su savo vyru ji kuria vaizdajuosčių filmus, įamžinančius žymiuosius lietuvius bei išsiviją liečiančius įvykius. Pradėtas filmas apie velionį dail. Juozą Pautienių. T. Bogutienė tarėsi su dail. M. Šileikiu, kun. dr. J. Prunskiu ir velionies našle Stase Pautieniene.

Audronės Kizytės nuotrauka įdėta De Paul universiteto St. Vincent De Paul Early Child Care and Development programos viršelyje. Audrė baigusi šį De Paul universiteto kursą. Dabar studijuoja St. Xavier kolegijoje. Ji yra dekanos garbės sąrašė.

Lietuvos vicekonsulė Marija Kraučūnienė pakviesta į Eastern Illinois universitetą praveisti lietuviškųjų šiaudinukų klasę spalio 22 d. Ši klasė yra įtraukta į universiteto darbų kalendorių.

Igrida Mickevičiūtė, Linos ir Adomo Mickevičių dukra, baigė Mills gimnaziją Burlingame mieste, netoli San Francisco.

Ingrida gimusi Dacca, Bangladeshe, kur jos tėvelis inžinierius tuomet dirbo.

Ingrida veikliai dalyvavo gimnazijos gyvenime: dainavo chore, priklausė "humanities" klubui, tarptautiniam klubui, dirbo mokytojų valdyboje. Nuo 7 metų amžiaus mokosi pianino ir keletą kartų skambino San Francisco lietuvių renginiuose. Priklauso "Vakarų vaikai" tautinių šokių rateliui.

Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų S-gos seime Putnam, Conn., išrinkta valdyba dvejiems metams. Pirmininke perrinkta Julia Mack, Worcester, Mass. I vicepirmininke Victoria Leone, II vicepirmininke Aldona Shumaway, sekretore Daina Dumbrienė, išdininke Vida Sakevičiūtė, izdo globėja Anna Šlitenė, Moterų Dirvos žurnalo redaktore Dalė Murray.

Lietuvos Vyčių Seime dalyvavusios newyorkietės delegatės Julia Gomes, Helen Venis ir Nellie Skabeikis, gavimasi kavinėje atvirame ore, Philadelphiaj.

Živilė Bačkienė, gyvenanti Paryžiuje, Ričardo Bačio žmona, su 3 sūnumis ir dukra buvo atvykusi į Ameriką, dalyvavo Lietuvių Dienose Chicagoje, po to lankė savo motiną Leontiną Jankauskienę Floridoje, iš ten rugpjūčio 26 d. atvyko į New Yorką ir svečiavosi dr. Prano ir Janės Bagdų šeimoje.

Rūta Predkelytė įrašyta į Who's Who Among American High School Students 1982-1983 mokslo metų garbės sąrašus. Į tokius garbės sąrašus patenka tik 5% Amerikos aukštesniųjų mokyklų mokinių. Rūta priklauso prie Denver, Colorado lietuvių tautinių šokių grupės "Rūta".

Vida Bederytė baigė Wellesley kolegiją gerais pažymiais. Ji studijavo matematiką ir ekonomiką. Prieš siekdama aukštesnio mokslo laipsnio, Vida išvyko 6 savaitių atostogų į Egiptą, Graikiją ir Vakarų Europą.

Vidos brolis Mark jau trečius metus studijuoja Massachusetts Institute of Technology mechaninė inžinerija.

Daina Elena Janutaitė baigė St. Rose Academy San Francisco mieste ir rudenį pradės studijas Berkeley u-te.

Daina yra Donato Janutos ir Danutės Gustaitės-Janutienės dukra. Gimusi Los Angeles, bet nuo vaikystės gyvena Berkeley. Šoka tautinių šokių grupėje "Vakarų Vaikai".

LIETUVŲ KONFERENCIJOJE NOVA SCOTIA

Paryžiuje gyvenanti lietuvių veikėja Birutė Venskuvienė birželio mėn. lankėsi New Yorke. Iš čia drauge su savo seserimi Aldona Janačiene nuvyko į Nova Scotia, Kanadoje, kur dalyvavo Tarptautinėje katalikių moterų organizacijų unijos konferencijoje.

Suvažiavime dalyvavo 62 tautų katalikiškų moterų draugijų atstovės. Lietuvėms atstovavo juodvi ir dr. Ona Gustaitienė.

Aktorė Laima Šulaitytė iš Cicero, Il.

LAIMA ŠULAITYTĖ AMERIKIEČIŲ TEATRE

Laima Šulaitytė iš Cicero, Ill. lietuvių kolonijos nuo rugpjūčio 25 d. vaidins šiuo metu Chicagoje viename geriausių pastatymų — "Summer Stock Murder", kuris jau 10 mėnesių rodomas Theater Building, 1225 W. Belmont Avenue, Chicagos šiaurinėje dalyje.

Ši veikalą pastatė The Chicago Premiere Society bendrovė. Jį geriausiai įvertino Jefferson atžymėjimų komisija, paskirdama net 9 įvairias premijas — už pastatymą, režisūrą, choreografiją, scenovaizdį, kostiumus ir kt. Beje, šis veikalas vadinamas muzikine misterija, kurioje taip pat šalia muzikos bei dainų yra ir šokių.

Iki šiol Laima šiame pastatyme dirbo kaip viena techninių darbu-

tojų. Dabar ji jau įtraukta į aktorių tarpą ir vaidins Maggie Burke rolę. Tai bus vienas svarbesnių jos pasireiškimų. Anksčiau ji yra pasirodžiusi Illinois universiteto Chicagoje pastatymuose (tame universitete ji bebaigia dramos studijas), pasireiškė keliuose amerikiečių apylinkių (Community) teatruose, o taip pat vaidino ir Lietuvių Jaunimo teatre.

"Summer Stock Murder" spektakliai vyksta nuo ketvirtadienio iki sekmadienio. Ketvirtadieniais ir penktadieniais vaidinimai prasideda 8 val., šeštadieniais — 6 ir 9:30, sekmadieniais — 3 val.

Kadangi publikos susidomėjimas yra didžiulis, tai bilietus geriausiai rezervuoti iš anksto. E. Tyl.

BE KALBOS NEBŪSIME LIETUVIAIS

Šitaip tvirtina chicagietė Snieguolė Zalatoriūtė savo rašinyje, kuris **Laiškų lietuviams** konkurse laimėjo pirmąją premiją.

Rašinyje pavadinamas: "Ar galima išlikti lietuviu, nekalbant lietuviškai?" Ir ji autorė pradeda tuojau pat tvirtinimu: "Lietuvių kalba mus sujungia, suburia ir atskiria nuo kitų tautų. Ją pamiršę, būsime kaip nukritę medžio lapai rudenį — numirę atsiskyrėliai, supuvėliai. Pamiršę gimtąją kalbą, būsime amžinai mirę savo tautos nariai".

Toliau ji kalba bendrai apie kalbą, kaip tiltą, jungianti žmones, ir tvirtina, kad žmogus negali būti kurios nors tautos narys, jei jis nemoka jos kalbos.

Gerai išmąstytame rašinyje ji pabrėžia, kad daugelis mūsų lietuviškojo jaunimo, kad ir kalba lietuviškai, bet jau galvoja angliškai. Ji

apsileidimu ir savigarbos stoka vadina tai, kad "mūsų šviesiausi jaunuoliai nesugeba lietuviškai apibūdinti kokio nors žymaus veikėjo arba švaria, taisyklinga lietuvių kalba vadovauti vakaronei". Ji ragina mokyti lietuvių kalbos, ją studijuoti, pasisako prieš tuos jaunuolius, kurie neremia lituanistinės katedros steigimo Illinois universitete, tardami: "Kokia man iš tos katedros nauda?"

Snieguolė yra Vienybės bendradarbio Chicagoje Vytauto Zalatoriaus dukra. Vytautas ir Birutė Zalatoriai išaugino dar kitą dukrą, kuri taip pat gerai kalba lietuviškai.

Dail. Marijos Žukauskienės tapybos darbų paroda ruošinama spalio 22-23 d. d. Kultūros židinio mažojoje salėje Brooklyne.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniais ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

13-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 11368

TRUMPAI IŠ VISUR

BALFo direktorių suvažiavimas įvyks spalio 22-23 Brockton, Mass. Šeštadienį posėdžiai Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolyne, sekmadienį mišios klebono kun. Petro Šakalio Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, vakare BALFo skyriaus rengiama vakarienė parapijos salėje. Rengimo reikalais rūpinasi skyriaus veikėja Ona Eikinienė.

BALFo spaudos komisija sudaro Feliksas Andriūnas, kun. Antanas Baltrašūnas, Bronius Biečiūnas, Rutė Jasaitienė, Vytautas Kasniūnas, Stasys Vanagūnas. Komisija ruošiasi BALFo rudens vajui.

Juozas Laučka, Ateitininkų Federacijos vadas, dalyvaudamas ateitininkų sendraugių stovykloje Kennebunkport, Maine ištiktas stipraus širdies priepuolio. Ilgesnį laiką gulėjęs Biddeford ligoninėje, sustiprėjęs, grįžo į savo namus Bethesda, Md. Linkim greit su sveikt.

Kun. prof. dr. Paulius Ragazinskas, ilgai profesoriavęs Kolumbijoje, dabar einas pastoracines pareigas Central, New Mexico, yra lietuviškų darbų, ypač spaudos, rėmėjas.

Vytautas Beliajus spalio 22 Denver, Colo., minės Vilties žurnalo 42 metų sukaktį. Programoj 5 tautinių šokių grupės, tarp jų ir Denverio lietuvių Rūtos grupė.

Emanuelį Levina, Paryžiuje gyvenantį filosofą, 10,000 DM premija apdovanojo Heidelberg universitetas Vokietijoje už įdomiausią šio šimtmečio filosofinį kūrinį.

Prof. E. Levinas, gimes 1905 m. Lietuvoje, nuo 1930 m. gyvena Prancūzijoje. Nuo II pasaulinio karo jis vadovavo izraelitų mokytojų seminarijai, o nuo 1932 yra filosofijos profesorius. Nuo 1973 profesoriauja Sorbonna universitete.

Lietuvos diplomatijos šešas Stasys Lozoraitis, minėdamas 85-erius metus amžiaus, dėl širdies sutrikimo paguldytas ligoninėn.

Bruno ir Zota Micka, Merrill City, Ind., yra Interstate Auto Transport, Inc. savininkai. Lietuviškų organizacijų dosnus rėmėjai. Kai važiuosite jų susisiekimo priemonėmis, žinokite, kad tai lietuvių.

Lietuvių kilmės amerikietis Frank Passic, Numismatic žurnale parašė 19 puslapių straipsnį "The Medals of Petras Rimša". Iliustruotas ir Rimšos medalių nuotraukomis.

St. Petersburg, Fla. Lietuvių klubo rudens sezono atidarymas įvyks spalio 15 d., šeštadienį, su banketu, šokiais ir koncertine programa, kurią atliks iš New Yorko "Jinai ir trys Gintarai" ir aktorius — pantomikas Paulius Rajackas. Rezervuoti stalus pas klubo sekretorę Aldoną Krulikiene, telef. 367-1231 arba klube pietų metu. Prie durų bilietai nepardavinėjami.

Vienybė, 1983 m. rugsėjo 15 d.

Iš Lietuvių Fronto Bičiulių poilsio ir studijų savaitės Dainavoje, 1983 m. Nuotraukoje — studijų savaitės dalyviai ir svečiai klausosi, nesenai iš Tarybų

Sajungos pasitraukusio dr. Pranskevičiaus pranešimo apie KGB veiklą Tar. Sajungoje ir užsienyje.

Jono Urbono nuotr.

Iš JAV LB-ės Krašto Valdybos posėdžio įvykusio Clevelande. Nuotraukoje — posėdyje dalyvavę valdybos nariai ir Lietuvių Tautinių Šokių Instituto atstovai. Posėdyje aptartos II-jų Tautinių Šokių Šventės rengimas. Sėdi — Dr. H. Brazaitis, S. Bacevičienė, J. Regienė, dr. A. Butkus, G. Gobienė, S. Gedgaudienė. Stovi: K. Ziedonis, D. Valentinaitė, dr. V. Stankus, N. Maschėnė, J. Urbonas, A. Mackevičius.

Pittsburgh, Pa. lietuvių radijo programa paminė 50 metų sukaktį. Pagerbimo banketą rugsėjo 17 d. surengs Pittsburgho lituanistinės mokyklos seselės pranciškiečių, SLA kuopa ir kiti veikėjai.

Sukaktis plačiai paminėta Pittsburgho amerikiečių laikraščiuose, o programos vedėjas Povilas Dargis ilgametis SLA prezidentas, Tautinės Sandaros pirmininkas, Tėvynės Mylėtojų draugijos vicepirmininkas, Lietuvių žurnalistų sąjungos garbės narys.

VISA TURTA — TAUTOS FONDUI

Nesenai miręs Henrikas Šova, gyvenęs Rhyl mieste, Valijoje, paliko pagal testamentą visą savo turta Tautos Fondui. Velionis tame mieste turėjo namą.

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

- KASA už paprastą taupymo sąskaitą moka 9%
- U-IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka 10%
- Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
- Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.

— KIEKVIENO ASMENS INDELIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL.

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telefonas: [212] 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

LIETUVIAI EUROPOS ŽIRGŲ VARŽYBOSE

Europos lietuviai aprašė, kaip nuo liepos 27 iki 31 dienos Anglijoje (Hickstead) vyko Europos žirgų varžybos, kuriose pirmą kartą dalyvavo Lietuvos jodikai. Varžybose dalyvavo apie 50 jodikų iš 12-os valstybių. Lietuviai buvo Tarybų Sąjungos komandoje.

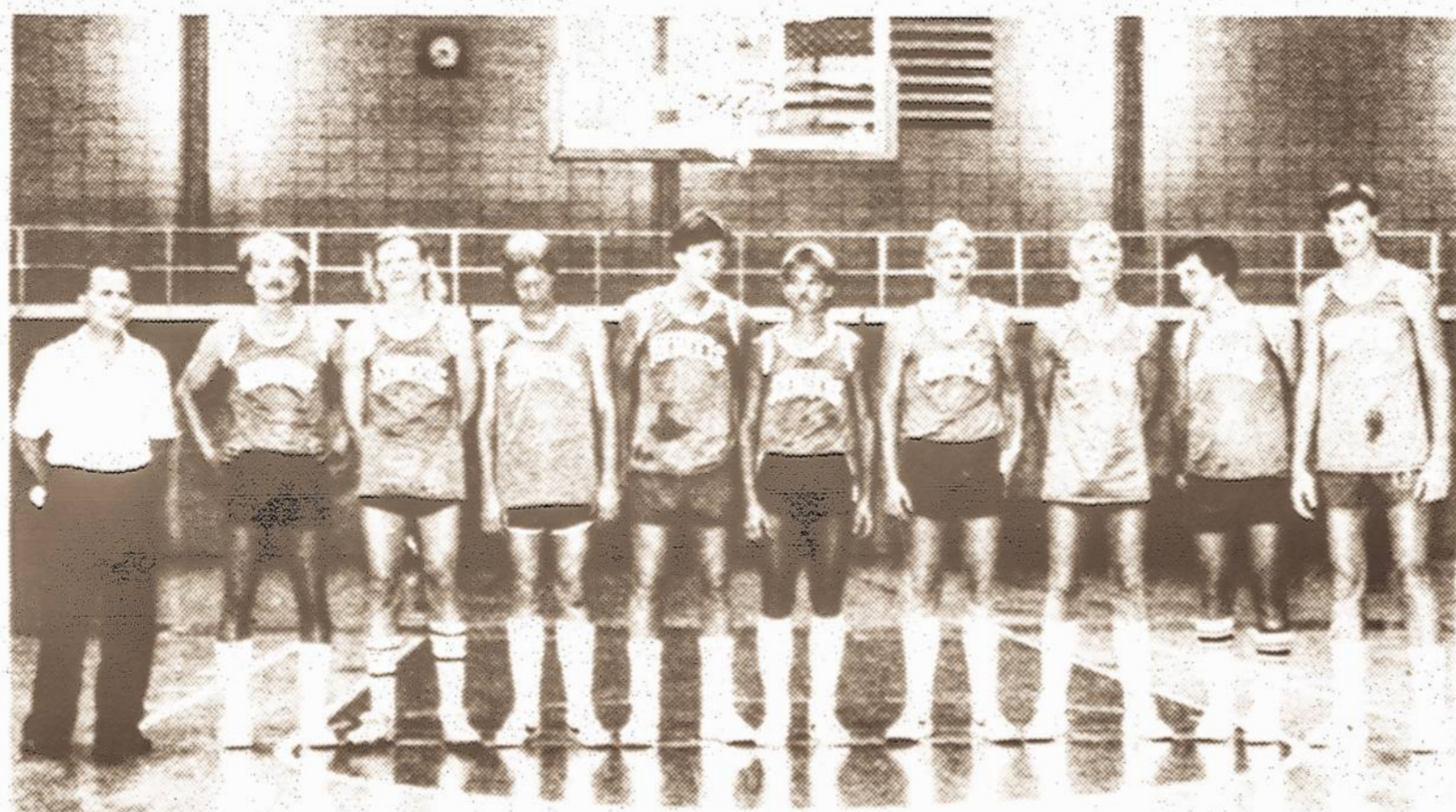
Atlikę ilgą kelionę per Maskvą ir Olandiją, kur taip pat dalyvavo varžybose, Lietuvos arkliai ir jodikai turėjo pakelti nepaprastus karščius, kurie tomis dienomis buvo Anglijoje, ir neįprastas sąlygas. Jeigu jiems nepavyko laimėti kokių nors prizų, tai nereiškia, kad jie nesistengė.

Abu jodikai Edmundas Klimovas su žirgu Despotas ir Zigmantas Šarka su Fascidu parodė savo sugebėjimus. Gaila, jie negalėjo prilygti Šveicarijos, Vokietijos, Anglijos ir kitų Vak. Europos kraštų profesionalams jodikams, kurie nuolat dalyvauja tokios rūšies varžybose, vykstančiose įvairiose valstybėse.

Abu lietuviai jodikai, prieš atvykdamį į Angliją, laimėjo pirmą vietą Tarybų Sąjungos čempionate, kuris nuo birželio mėnesio vyko Maskvoje. Tik dėl to, kad jie ten pasirodė geriausiai, jiems buvo leista vykti į tarptautines Europos žirgų sporto varžybas Anglijoje. Čia jie turėjo ne tik peršokti per aukštas kliūtis, bet taip pat nujoti greičiausiai laiku.

Europos lietuvio korespondentas, stebėjęs varžybas vietoje, rašė:

„Edmundas Klimovas, nors turi rusišką pavardę, bet programoje buvo įrašytas su lietuviškais galūnėmis. Jo žirgas „Despotas“ neišrodo blogas. Jodikas, nors jaunas, bet sugeba jį valdyti. Visur ėjo neblogai, bet kai priėjo kliūtis, kurios yra viena nuo kitos vos per du šolius, peršokęs pirmąją, nespėjo pasiruošti šokti antrą. Ir žirgas savo krūtine ją sugriovė.

Cicero Ateities vyrų krepšinio komanda, gerai pasirodžiusi Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse Chicagoje. Z. Degučio nuotraukoje ji matoma Illinois un-to sporto salėje prieš rungtynes su Australijos liet. rinktine, kuria ji lengvai įveikė. Kairėje — komandos vadovas E. Šulaitis.

Sugrąžintas, peršoko ir antrąją. Bet jau minusas.

Vėliau išjojo Zigmantas Šarka ant Fascido. Jis išrodo sugebą valdyti žirgą ir mokas joti, gražiai ant žirgo sėdėti. Deja, ir jo žirgas, peršokęs per vieną kliūtį, atsisakė šokti per antrąją stovinčią labai arti. Žirgui atsisakius šokti dar per vieną kliūtį, kurią buvo sugriovęs Klimovas, jis buvo eliminuotas.

Abiejų lietuviškų žirgų atsisakymas šokti per tą pačią kliūtį rodo, kad jie nebuvo treniruoti tokioms varžyboms.

Kiekvieną varžybų dieną buvo keičiamas kliūčių aukštis ir apjodimo laikas. Geri jodikai apjodavo visas kliūtis per 83-100 sekundžių.

Reikia pažymėti, jog Maskvos olimpiadoje 1980 metais, kada kai kurios Vakarų valstybės boikotavo žaidynes, Tarybų Sąjunga buvo laimėjusi aukso medalius jodimo sporte.

Lietuviai jodikai, nors ir nieko nelaimėjo Europos jodimo varžybose, tikriausiai grįžo į namus patenkinti. Jie pirmą kartą dalyvavo Europos pirmenybėse ir pirmą kartą pamatė Angliją. Juos lydėjo treneris A. Vaitkevičius.

AMERIKOS KREPŠININKAI VILNIUJE

JAV jaunimo rinktinė (taip ji buvo reklamuojama Lietuvos spaudoje, nors gautose nuotraukose matėme, kad amerikiečiai vilkėjo „Team Florida“ marškinėlius) viešėjo Lietuvoje ir Vilniaus Sporto Rūmuose rugpjūčio 1 ir 3 dieną žaidė rungtynes su Žalgirio ir Statybos komandomis.

Kauno Žalgiris, nors ir be stipriųjų ramsčių — A. Sabonio bei S. Jovaišos lengvai (101-80) įveikė jaunosius (17-18 metų amžiaus) amerikiečius. Tačiau ir Sov. Sąjungos vicečempionai kartais turėjo gerokai pasitempti prieš JAV jaunimą. Kauniečių komandoje daugiausia taškų sumetė pasaulio čem-

II Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių moterų krepšinio nugalėtojos Chicago A.S.K. Lituanicos krepšininkės su treneriu Rimantu Dirvoniu. Algio Korzono nuotr.

Chicago Neris vyrai tinklininkai — Pasaulio Lietuvių Žaidynių laimėtojai. Iš kairės: Joe ir Tomas Gedvilos, Kastytis Degutis, Edm. Saliklis, R. Žiupsnys, J. Inovskis, treneris Z. Žiupsnys, B. Andriukaitis. Z. Degučio nuotr.

pionas—V. Chomičius.

Rungtynės prieš Vilniaus Statybą dar buvo labiau įtemptos. Čia vilniečiams buvo tikrai nelengva, tačiau jie irgi laimėjo — 97-92. Statybai daugiausia taškų sumetė V. Andriūnas (23), A. Vainauskas (19).

CICERO ATEITIES KREPŠININKAI

Ciceroje (prie Chicago) dar tik 5 metai gyvuoja Ateities sporto klubas, kurio krepšininkai yra garsūs visoje Š. Amerikoje.

Tuoju pat po įsisteigimo klubo krepšininkai Detrote laimėjo Š. Amerikoje jaunių A klasės meistrų vardą. Tačiau tuoju šie krepšinio komandos žaidėjai „paseno“ ir turėjo varžytis vyrų klasėje. Čia jiems pradžioje buvo nelengva. Tačiau po poros metų ir šios klasės B grupėje užėmė I vietą. Tas atsitiko pernai Clevelande.

Šiomet Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse Chicagoje tebuvo tik viena klasė, tai jau reikėjo varžytis su geriausiai krepšininkais iš Amerikos, Kanados ir Australijos. Pirmą kovą buvo tuoju po Žaidynių atidarymo prieš Australijos rinktinę, kuri nesunkiai buvo įveikta. Tuomet susitiktą su žaidynių favoritų — Chicago Lituanicos I komanda. Jai pralaimėta tik 4 taškų

skirtumu. Po to lengvai įveiktas Hamiltono Kovas, o tada 7 taškų skirtumu pralaimėta žaidynių vicečempionams—Detrote Kovo I.

Kadangi pirmenybės buvo išaiškintos tik pirmosios dvi vietos, negalima tiksliai nusakyti — kokią vietą Ateitis čia užėmė. Tačiau pagal laimėtų rungtynių skaičių ir tarpusavio taškų santykį iš 15 komandų, Ateičiai turėjo atitekti 5 ar 6 vietas, kas yra geriau negu buvo galima laukti.

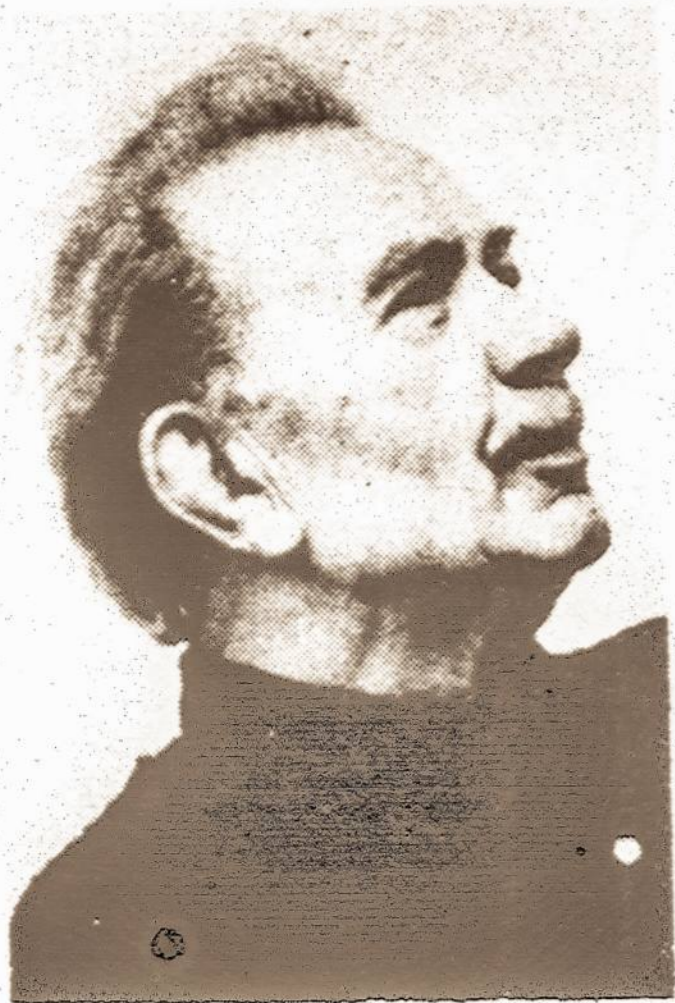
Ateities klubą įsteigė ir jam vadovauja Edvardas Šulaitis, o jo sūnus Edvardas, jaun. yra komandos kapitonas. Komandoje ypatingai pasižymi dvynukai broliai Owens, o taip pat ilgesnį laiką žaidžia — S. Paulius, V. Radvila ir kt.

Klubo krepšininkus savo aukomis yra parėmę — LB Cicero apylinkė, dr. P. Kisielius, dr. F. V. Kaunas ir kt.

Remigijus Belzinskas iš Clevelando, Pilėnų tunto tuntininkas, dalyvavo pasaulinėje skautų Jamboree Kananaskis Country, Kanadoje, kur stovyklavo iš 100 kraštų 16,000 skautų. Remigijus vadovavo amerikiečių skautų draugovei. Kartu su juo iš Clevelando stovyklavo ir R. Matas.

Vienybė, 1983 m. rugsėjo 15 d.

Lietuvos operos veteranas A. Kučingis

Antanas Kučingis
Lietuvos operos veteranas

Eidamas 84-uosius amžiaus metus, liepos 7 d. Kaune mirė Lietuvos operos veteranas Antanas Kučingis, kurio koncertinė veikla tęsėsi beveik 50 metų.

Velionio kūnas buvo pašarvotas Kauno muzikinio teatro scenoje, o amžinojo poilsio jis atsigulė Romainių kapinėse, greta anksčiau mirusios savo žmonos.

Kučingis savo muzikinę karjerą pradėjo kaip tik to teatro scenoje, kurioje dabar jis buvo pašarvotas. Čia prieš 59 metus įvyko jo debiutas. Tada, 1924 metais, dar būdamas Kauno muzikos mokyklos studentu, jis dainavo Gremino partiją Čaikovskio operoje "Eugenijus Oneginas".

Kučingis pradžioje buvo karininku Lietuvos kariuomenėje. Dar tarnaudamas kariuomenėje, jis jau lankė ir baigė Kauno konservatoriją. 1937 m. išėjo atsargon, pakeltas į majorus, ir atsidėjo tik operos darbui.

Sakoma, kad Mefisto vaidmuo Gounod Fauste yra kiekvieno operos solisto bošo laimėjimų viršūnė. Tą vaidmenį, savaimingai sukūręs, Kučingis pirmą kartą dideliu pasisekimu Valst. teatre dainavo 1933-1934 sezono metu. Greta Mefisto, Kučingis vaidino ir dainavo visą eilę pirmaeilų operinių vaidmenų, visada susilaukdamas palankių kritikos vertinimų.

Žymūs muzikiniu ir valdybiniu požiūriu Kučingio darbai Valst. operos teatre yra šie: Mefisto Gounod Fauste, Greminas Čaikovskio Onegine, Don Bazilio Rossini

Sevilijos Kirpėjuje, Karalius Wagnerio Lohengrine, Kardinolas Halėvy Žydėj, muzikas Puccini Bohemoj, Faraonas Verdi Aidoj ir senas karys Trubadūre, Varlaamas ir Borisas Musorgskio Borise Godunove, Saltanas Rimskio-Korsakovo Care Saltane, olandų jūrininkas Planquette Kornevillio Varpuose, Leporelio Mozarto Don Žuane, Kecalis Smetanos Parduotojoj nuotaikoj, Lakmės tėvas Delibes Lakmėj, Končakas Borodino Igoryje, elgeta Karnavičiaus Radviloj Perkūne, Vandenis Dvorako Undinėj, dvaro urėdas St. Šimkaus Pagirėnuose ir kt.

Kaip Lietuvos Valst. operos teatro solistas, Kučingis keliais atvejais su pasisekimu yra dainavęs Latvijos Nacionalinėj operoj ir Estonijos operos teatre. Prahoj operos teatre, kur buvo sena tradicija Smetanos Parduotąją nuotaką dainuoti tik čekų kalba, Kecalis vaidmenį dainavo lietuviškai, ir kritika palankiausiai atsiliepė apie jo atliktą vaidmenį. 1939 su A. Staškevičiute Kučingis koncertavo Maskvoj. Daugeli kartų jis yra dainavęs koncertuose Kaune ir kituose Lietuvos miestuose.

Talentingas ir darbštus Kučingis keliolika metų nešdamas sunkią ir atsakingą repertuaro našta, 1940 m. jau buvo vienas žymiausių Lietuvos Valst. operos teatro šulų.

Jis pasižymėjo igimtu muzikalumu, gilia muzikine kultūra, ryškiais vaidybiniais gabumais ir puikia dikcija bei lietuviškojo žodžio tartimi. Kučingį charakterizavo kaip basso buffo (komiškasis bosas). Jo balso skalė ypačiai plati ir lengvai valdoma nuo žemųjų apačių iki laisvų ir galingų viršūnių, jo balso tembras sodrus ir malonus. Jo balsinę medžiagą atiteko ir jo vaidybiniai gabumai.

Nesiryždamas palikti mylimo teatrinio darbo Kučingis II Pas. karo metu liko Lietuvoj. 1946 ar 1947 metais jis buvo nuteistas 25 metams sunkių darbų ir ištremtas į Sibirą, kur apie 10 metų kirto mišką ir dirbo kitus katorgos darbus.

1956 m. paleistas grįžo į Lietuvą. Dirbo operos teatre Vilniuje. Palikęs operą, jis dar aktyviai koncertavo įvairiuose miestuose Lietuvoje ir už jos ribų.

Buvo gimęs Mauručiuose, Veiverių vals., Marijampolės aps. 1899 m. spalio 18 d.

14 DAY SPECIAL TOUR WITH 11 DAYS IN LITHUANIA

Celebrate New Year's Eve
with your relatives and friends!

December 27, 1983—January 9, 1984 . . . \$1,499.00

Itinerary: Moscow, 1 day; Lithuania, 11 days;
Frankfurt, 1 day

Tour flights from Boston and New York
via Lufthansa German Airlines

Baltic Tours
293 Auburn St.
Newton, Mass. 02166
616-965-8080 / 969-1190

We prepare invitation documents for relatives to visit the USA
from Lithuania.
Darius-Girenas 50th Anniversary Commemorative Calendar available. \$5.00.

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS

LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas DEwey 4-5136

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDYMO CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDEJAS

Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas
Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais
ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VIENYBĖ

Literatūros šventė ir premijų įteikimas įvyks spalio 2 d. sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros židinio didžiojoje salėje. Bus įteikta Maironio vardo poezijos premija, kurią laimėjo Bernardas Bradžionis, Juozo Gabės vardo jaunimo premijos, teko Leonardui Žitkevičiui ir Pauliui Jurkui. Premijų mecenatas Nelė Mazalaitė-Gabienė, \$2,000. Taip pat bus įteikta Aloyzo Barono vardo novelės premija Pauliui Jurkui. Premijos mecenatas — Julija ir Emilis Sinkiai iš Santa Monica, Cal.

Jinai ir trys gintarai — New Yorko dainuojantis vienetas spalio 1 dainuoja Philadelphia, Pa. tautinių šokių grupės bankete. Spalio 15 d. — St. Petersburg, Fla., lietuvių klube ir lapkričio 5 d. — lietuvių namuose Toronto, Ont., Kanadoj.

Seton Hall universiteto, South Orange, N. J., vadovybė praneša, kad po vasarinės pertraukos nuo rugsėjo 25 d., sekmadienio, transliuojama lietuviška radijo valanda anglų kalba, pavadinta "The Music of Lithuania". Programa transliuojama nauju laiku: sekmadieniais nuo 2:05 iki 3 val. popiet 89.5 FM banga. Programai 18-ti metai vadovauja prof. dr. Jokūbas Stukas, Seton Hall universitete profesorius 19 metų.

Antras Kaimas, Chicagos satyrinis teatras, į New Yorką atvyksta ir spalio 9 d. Kultūros židinyje atliks naują programą.

Lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija rengiama spalio 15, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Į konferenciją kviečiami tik Amerikos rytinio pakraščio mokytojai.

Salomėjos Narkėliūnaitės seserys Stasė Tilvikienė ir Anelė Prašmantienė buvo atvykusios iš Vilniaus ir Amerikoje praleido mėnesį laiko, lankydamos savo gimines ir pažįstamus. Jos grįžo į Vilnių rugsėjo 15 d. kartu su Salomėja, kuri pabuvos ten porą savaitių.

Juozas N. Tysliava su žmona ir sūneliu dviejų savaitių atostogų buvo išvykęs į Vermont valstiją.

PADEKA

Anksčiau ar vėliau kiekvieną mūs paliečia ligos. Palietė ir mane. Laimei — Vienybė palaiko labai gerus ryšius su Brookdale ligonine Brooklyne. Mat, mūsų įstaiga spaudai ruošia tos ligoninės gana liuksusinius žurnalus. Kai staiga sunegalavau — pašaukus žurnalo redaktorių — atsakymas — už dvidešimties minučių ligoninės gydytojai laukia! Trumpas laikotarpis gyvenime gali širdies plakimą sustabdyti, arba tokios greitosios pagalbos dėka — gyvenimą prailginti. Ligoninė širdies specialistai pareiškė, kad mano sveikatos padėtis jau buvo priartėjusi prie širdies atakos.

Ligoninėje "atostogauti" teko išsitis mėnesį. Kai grįžau namo, dar per porą savaitių atsiųsdavo slaugę.

Brookdale Hospital Medical Center vienu kartu gali aptarnauti 1,500 ligonių. Tarp 700 ligoninės aptarnautojų buvo laimė būti aptarnautu geriausių gydytojų, slaugių. Asmeniškų gydytoju buvo pristatytas medicinos specialistas, universiteto profesorius, žurnalo sveikatos skyriaus redaktorius.

Prirašytuosius vaistus tebenauduju. Vienas jų naujasis — tik pernai Sveikatos Departamento paleistas naudoti.

Be ligoninės, gydytojų ir personalo priežiūros — pagyti padėjo namiškiai, Vienybės, Tėvynės leidėjai, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir kitos spaudos bendradarbiai, visų talka, gausūs užuojautos laiški, atvirukai, telefonais ir net radijo užuojautomis linkėjimai padėjo greit pasveikti.

Visa tai mane maloniai sujaukino, bet labai sveikatoje, savijautoje sustiprino. Tad, visiems už viską reiškiau giliausią dėkingumą.

Jonas Valaitis

Lietuvos pasiuntinybėje Washingtono rugsėjo 10 d. lankėsi iš New Yorko Maspetho nuvykusi Lietuvos vyčių 130 žmonių ekskursija. Dalyvavo Nekalto Prasiždėjimo tautinėje šventovėje mišiose už persekiojamą Katalikų Bažnyčią Lietuvoje, atšvęsti Šiluvos Marijos ir Lietuvių tautos šventę.

Dariaus Girėno skrydžio minėjime kalba Antanas Vainada

Dariaus ir Girėno skridimo minėjimas

New Yorko šaulių kuopa rugsėjo 11 d. Kultūros židinyje surengė Dariaus ir Girėno istorinio skridimo 50 metų sukakties minėjimą. Minėjimo akademija prasidėjo 2 val. p. p. Kartu su šiuo minėjimu buvo sujungta ir Tautos šventė.

Apie Darių ir Girėną ir Tautos šventę kalbėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Specialiai apie Darių ir Girėną kalbėjo iš Washingtono atvykęs Antanas Vainada. Jis pasidalijo prisiminimais iš tolimos praeities, kada jam teko darbuotis Dariaus ir Girėno skridimui remti komitete Chicagoje. Vainada tuo metu dirbo Naujienu redakcijoje.

Kai viename to komiteto posėdyje iškilo klausimas, kaip pavadinti lėktuvą, kuriuo lakūnai skris į Lietuvą, jo pasiūlytas Lituanica vardas visiems patiko ir buvo priimtas.

Vainada gimė Philadelphiaj. Su tėvais nusikėlė gyventi į Vilnių ir ten su seserimis Elena ir Valerija lankė Vytauto Didžiojo Gimnaziją. 1927 m. jis su tėvais sugrįžo į JAV, kai dėl lenkų priespaudos pasidarė neįmanoma toliau gyventi.

Amerikoje baigė humanitarinius

mokslus Virginia universitete. II-ojo Pasaulinio karo metu jis savanoriu tarnavo JAV kariuomenėje. Po kapituliacijos, toliau dar tarnaudamas gen. Pattono armijoje Vokietijoje, turėjo progą susitikti ir su lietuviams tremties stovyklose. Jis yra daug kam padėjęs įvairiais atvejais, ypač VLIKui ir Lietuvos Raudonajam Kryžiui. Kapitonas A. Vainada vėliau dirbo įvairiose pareigose karo departamente Pentagone. Dabar išėjęs į atsargą, gyvena Washingtono apylinkėse.

Dar pakviestas trumpai kalbėjo originalaus Dariaus-Girėno komiteto narys Jonas Valaitis, daug skridimui padėjęs surinkti aukų.

Aktorius Juozas Boley-Bulevičius padeklamavo keletą Dariui-Girėnui parašytų eilėraščių.

Meninėj daly solistė Marytė Bizinkauskaitė dainavo New Yorko lietuvių visuomenei pirmą kartą. Ji yra jau dainavusi lietuviams Chicagoje, Los Angeles, Bostone ir visoj eilėj kitų miestų, daugiausia Amerikos rytinėj daly. Ši jauna, nepaprastai gražaus tembro sopranas, vasaros metu dainavo su Chautauqua Opera Buffalo, N. Y. Prieš tai, baigusi Bostono konservatorijos operinio dainavimo klasę, dainavo su Providence Opera. Ji toliau tęsia studijas ir tobulinasi dainavime Curtis Muzikos Institute Philadelphiaj. Į ją jau atkreipė dėmesį New Yorko Metropolitan ir Baltimorės Operos.

Istorinio skridimo 50 metų sukakties proga New Yorko šaulių kuopa minėjimo dieną, sekmadienį, rugsėjo 11 perdavė Lietuvių Kultūros Židiniui Brooklyne specialiai įremtą tų Atlanto nugalėtojų paveikslą, kad jis nuolatos kabėtų Kultūros židiny ir visiems primintų tų dviejų didvyrių istorinį žygį. Paveikslą parinkimu ir jo paruošimu rūpinosi dail. Česlovas Janušas ir dail. Paulius Jurkus.

Minėjimą atidarė šaulių kuopos vadas Kęstutis Miklas. Programai vadovavo Aldona Jankauskienė.

Vienybė, 1983 m. rugsėjo 15 d.

Iškilmingame Dariaus-Girėno minėjime rugsėjo 11 d. Kultūros židinyje Brooklyne, dalyviams giedant Amerikos ir Lietuvos himnus, vadovauja solistė Marytė Bizinkauskaitė. Prie pulsto dešinėje rengėjų.

Šaulių pirmininkas Kęstutis Miklas. Scenos vidury išsirikiavę vėliavnešiai šauliai. Kairėje Dariaus ir Girėno paveikslas, kurį Kultūros židiniui šauliai padovanojo. S. Narkėliūnaitės nuotr.